

À la bárdos

TELJESEN SZÍNES!!!

XXIV. ÉVF. 2012. ÉV
www.blg.sulinet.hu MAJÁLIS
A TATABÁNYAI BÁRDOS-LÁSZLÓ
GIMNÁZIUM ÉLMÉNY-
MAGAZINJA
MEGJELNIK
ÉVENTE
ÖTSZÖR

16
Gálaműsor

3
Limbóláz

8
A krimik
világa

9
Jégre
születtek

Ballag már, de hová?

★ Az Á La Bárdos 2012. majálisi számának teljesen színes verziója annyiba kerül, mint az eddigi újságok!

Tízezer titkos, néma vád, tízezer vad országhatár

Felkészülés a jókedvre, kacagásra

A zöldnap kulisszatitkai

A LEGSZEBB iskolai ünnepet, vagyis a ballagást már több éve a diákok által rendezett zöldnap előzi meg. A tizenegyediketek ajánléka ez a végzősök számára. Görbe tükröt tartanak a májusban érettségiző évfolyam elé, ami nem kevés derűt okoz nem csak az ő körükben, hanem a Bárdosban tanító tanárok és alsóbb évfolyamok körében is. Több hetes munka során áll össze a teljes műsor, amit a diákok évről évre különféle újításokkal színesítenek, és ezáltal növelik a műsor értékét. Ilyen különlegességnek tekinthető az idei évben Józsa Eszter paródiája Geiger tanár úrról, amelyhez élethűen biciklis felszerelést és köpeny gyanánt egy inget vett fel. Persze nem hiányozhatott a bajusz és a bot sem. A rajzórák hangulatát meditációs zenével és két doboz kísérleti fótt rizzsel teremtették meg.

De nemcsak ez az alakítás marad emlékezetes. A Pirityi Máriát játszó Vajnorák Máté teljes beleéléssel és kitűnő hanglejtéssel tette felismerhetővé a tanárnőt. A cések földrajzórájára tévedésből beszőpöngő tanárnőt szavak nélkül is mindenki felismerte, hisz ő egy jelenség a Bárdosban, ahogy azt az őt alakító Izing Dorina is elmondta: „Dobrova Zita tanárnőt nem esett nehezemre eljátszani. Mikor megtudtam, hogy őt kell majd alakítanom, rögtön beugrottak az ingek, mellénykék, és „A” sál. Habitusában is eltér a többi tanártól, egészen egyedi stílusával, szétszórtóságával, de szervezőképességével nagyon

könnyű eljátszani. Osztálytársak és évfolyamtársak segítettek kialakítani az egyedülálló Dobrova-stílust, úgyhogy a siker az ő érdemük is.”

Dobrova Zita tanárnő és Izing Dorina

Cservenka Gréta Váróri Tímea tanárnőként rengeteg új élménnyel gazdagodott, hisz, ahogy mondta, eleinte nehéz volt azonosulnia a szereppel, de a próbák során ezek a gátlások megszűntek, és sikerült felvennie az arisztotelészi látásmódot.

A tanárparódiák csúcsa idén a Nagy Tamást alakító Fejes Péter jelenete volt. Tanár urat legjobban hallgatásával jellemezte, az egy-két megszólalás viszont annál jobban hatott. A paródia sikerét nem elsősorban a kötelező kellékként megjelenő kisvonal és laptop garantálta, hanem a tanár úrra jellemző tartás, mozdulatok hű visszaadása. Érdeklenség, hogy a tanár úr nem is tanítja az őt tökéletesen megidéző Petit. Azonban nemcsak a tanárokat játszó diákok küzdöttek nehézségekkel. A végzős tanulókat még nehezebb volt eljátszani, hisz őket kevésbé ismerjük, mint a tanárokat. Habár akadtak olyanok is, akiknek ez nem okozott problémát. Tóth Kende Ujvári Bálint szerepéről így vélekedett: „Könnyen tudtam azonosulni a szereppel, mert hosszasan megfigyeltem az alanyt. Információkat tanáraitól és ismerőseitől szereztem, és úgy éreztem, hitelesen vissza tudom adni az alakját.” A zöldnapot a végzősök szóra-

Pongrácz Dóra és Kolbert Erika

FOTÓ: RÁCZ LÁSZLÓ

koztatására rendezik meg, ezért is tartottuk fontosnak, hogy elsősorban az ő tetszésüket nyerje el. Pozitív visszajelzéseket kaptunk mind a négy osztálytól, de talán az ásök és a bések szóra-koztak a legjobban a műsorunkon. Azonban abban mindannyian egyetértettek, hogy a zöldnap alaphangulatát az „igazgató úr” (Szalontai Tibor) alaposan megfogalmazott beszéde teremtette meg. Ennek a napnak a hátránya az, hogy a gimnázium azon tanulóinak, akik kevésbé vagy egyáltalán nem ismerik a végzősöket, azoknak a poénok semmitmondóak, ezért is próbáltuk a ta-

Szalontai Tibor és Pleier Tamás igazgató

nárokat többször szerepeltetni, akiknek a jellemparódiája mindannyiunk számára mulatságos. A mára már hagyománnyá vált zöldnap jövőre a mi évfolyamunkról fog szólni, amit az egy évvel alattunk lévő osztályok szerveznek majd. Sok mindenre kell odafigyelniük, többek között arra is, hogy a tanároknak jusson ülőhely, de a szervezés közben nem szabad elfelejteniük, hogy nemcsak a végzősök szórakoztatása a cél, hanem az is, hogy ők is jól érezzék magukat a szerepükben.

ANTALÓCZY ZSANNA

Cselgáncsbemutató a tornateremben

A cselgáncs sportág népszerűsítésére vállalkozott az a nagyjából húszfős csoport, melynek tagjai iskolánkba látogattak. A tornateremben tartottak bemutatóedzést az Óvárosi Általános Iskola tanulói, volt bárdosos öregdiákunk, a Párizsban bronzérmert szerző háromszoros Európa-bajnok, Csernoviczki Éva és a szintén háromszoros Európa- és háromszoros ezüstérmes világbajnok, Ungvári Miklós 2012. március huszonharmadikán.

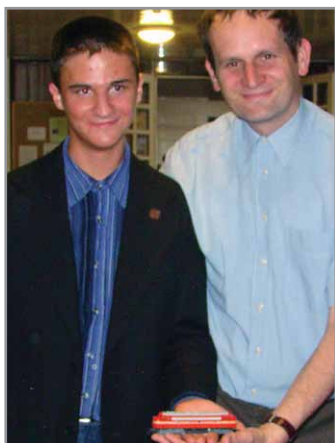

Hosszú és fáradságos út vezetett Csernoviczki Éva sportsikereiig. A cselgáncs népszerűsítése mellett erről is beszámolt a bárdosos diákoknak

Különböző érzéseket váltott ki belőlünk az ötödik órában lezajló program. Schmidt Csabának, Tata-bánya polgármesterének beszédével kezdődött a rendezvény, majd Pleier Tamás igazgató úr intézett néhány szót az érdeklődő diáksághoz. A bemutató egy könnyed edzéssel kezdődött, miközben Csernoviczki Csaba megismertette minket a cselgáncs alapszabályaival és az ütemtervvel, amelyet Csernoviczki Éva és tanítványai mutattak be.

Megtudtuk, hogy az edzéseken a sportolók minden óra előtt gimnasztikával kezdenek, majd kezdetét veszi a kemény munka.

A bemutatón több csoport szerepelt. Először két kisfiú mutatta be a gyakorlatot. Kiálltak a szőnyeg közepére, és meghajoltak egymás előtt. Ami ezután következett, arra senki sem számított. A nagyobbik fiú egy hirtelen mozdulattal a vállán átvette a földre dobta ellenfelét. Nem is a dobás, inkább a puffanás hangja váltott ki megdöbbenést. Reccsenéshez és csonttöréshez hasonló hang volt hallható a földre érkezéskor, de

Alegjobb párok: Fejes Péter és Nagy Tamás

A FILM PEREG TOVÁBB!
Megjelenés után két héttel az
À LA BÁRDOS már színesben
letölthető az iskola honlapjáról:
www.blg.sulinet.hu

szerencsére a kisfiú mosolyogva és épségben felállt. Majd ez több mint háromszor megismétlődött.

Ezek után nem sok kedvem volt tovább nézni a bemutatót, nem-hogy kipróbálni ezt a sportot! Ha már a kicsik ilyen erőszakosan hajtják végre a mozdulatokat, akkor a nagyobbaktól mit várhatok? Szerencsére a bemutató közben nemcsak a – sokszor valóban ijesztő – gyakorlatokra lehetett figyelni. Rengeteg dolgot megtudhattunk magáról a sportról. Katákból áll, ami a technikákat foglalja magába. Japán eredetű, ezért az utasítások is ezen a nyelven vannak. Végül az előadók elmagyarázták

az övek színének a jelentését is. A legalacsonyabb fokozat a citromsárga öv, ami a felkelő napot szimbolizálja. Ezt követi a narancssárga, majd a zöld, vagyis a föld színe. A negyedik fokozat a kék, a víz és ég színe. A barna övtől, a beszántott földtől már csak egy lépés a fekete, amit az úgynevezett „mesterek” érdemelnek ki. Ezt a rangot csak a tizenhatodik életévét betöltve kaphatja meg az egyébként is erre érdemes személy. Csernoviczki Évának is több mint tíz évébe került a mester cím megszerzése.

A rövid ismertetés után a nagyobb korosztály folytatta a bemutatót. Az újabb dobások és hatalmas földre érkezések közben eszembe jutottak a polgármester

úr szavai, hogy a sport lehetőséget ad a versenyszellem kialakulására és nagyban hozzájárul az egészséges életmód fenntartásához. Ez a sport véleményem szerint leginkább az agresszió levezetésére szolgál, és kisebb-nagyobb sérülésekkel jár az üzése. A gyakorlatokat látva nem csodálom, hogy esni kell elsősorban megtanulni annak, aki belekezd ebbe a sportba.

A bemutató utáni kérdésekre adott válaszokból kiderült, hogy akik versenyszerűen cselgáncsoznak, azoknak nagyon is kell figyelniük az étkezésükre. Versenyek előtt fogyókúrába kell kezdeniük, hogy a versenysúlyukat megtartsák, bár ez csak az idősebb korosztályra érvényes. Csernoviczki

Éva elmondta azt is, hogy heti öt órában (de van olyan, amikor hétvégeken is) két órán át tartó edzéseken vesznek részt.

Akinek a pénteki bemutató kedvet csinált ahhoz, hogy kipróbálja magát ebben a sportban, annak lehetősége nyílik rá a városban, de figyelembe kell vennie azt, hogy csak rendszeres gyakorlás és kitartás által nyerheti el az áhított fekete övet. És akik azt hitték eddig, hogy a judo csak a férfiak sportja, azok nagyon is tévednek, hisz remek ellenpélda erre maga Csernoviczki Éva. Tehát, akik éreznek magukban annyi elszántságot és erőt, hogy új sportokat próbáljanak, akár fiúk, akár lányok, azoknak a judo izgalmas kiindulópont lehet.

PONGRÁCZ DÓRA

Az első retrobuli a Bárdosban

Limbóláz az aulában

Nagy bulizásra került sor április 13-án, pénteken az iskolában, mikor is a 13. c osztály úgy döntött, hogy megszervezi az első – de reméljük, nem utolsó – retrobulit.

Pénteken este öt órakor kezdődött hivatalosan, ám ekkor még csak kevesen érkeztek meg. Szerencsére nem kellett sokat várni, és fél órával később már körülbelül negyvenen az aulában táncoltunk kicsiktől a nagyokig. A résztvevők száma végül nagyjából hetven lehetett a szervezőkkel együtt.

Mindenki a leírásban kért öltözetben jelent meg, vagyis a töle

telhető legretrobb és legjobban összeállított ruhákban. Sokan az akkor nagyon divatos pöttyös szoknyáknál, ruháknál maradtak, amelyekben táncolás közben gyönyörűen lehetett pörögni. Voltak azonban olyanok is, akik élénk színekben pompáztak, szintén ilyen felállásban, vagyis szoknyában vagy ruhákban. A fiúknál más volt a helyzet, hiszen ők termé-

szetesen nadrágokat hordtak. Volt sima farmer vagy bársony, de a trapéz nadrág sem maradhatott ki.

A másik nagyon hódító öltözet a hippiféle volt, ahol komoly hangsúlyt a színekre és a megfelelő hangulatra fektettek.

Miután már pár számot végigtáncoltak a résztvevők, eljött egy emlékezetes pillanata az estének, a közös tánc megtanulása. Egyszerű, mégis fárasztó, de nagyszerű retrokoreográfia volt ez a Csókirályra. Természetesen Juhász Szabina tanította nekünk, igazán jól megcsinálta, még a tanulását is élvezni lehetett. Miután pedig mindenki elsajátította, boldogan táncoltuk végig, akárhányszor elindult ez a zeneszám.

Nem sokkal később az este egyik legjobban várt programja következett, a limbó! A bulizók közül egy kézen meg lehetett számolni, hány ember nem vett

FOTÓ: SZÉDELI JÓZSEF

részt rajta, de őket sem ette meg az unalom, nézni is ugyanakkora élvezet volt, mint csinálni. Eleinte mindenki könnyedén átsusszant a limbólécnek használt partvis alatt, de persze ez nem tartott sokáig. Viszont a hangulat ezzel is csak jobb és jobb lett.

Utána megint egy kis tánc következett, közben párszor együtt eltáncoltuk a Csókirályt, ami még

Kapuzásról pánik vagy hagyománnyá válik?

FORRÁS: INTERNET

mindig élvezetes volt, majd eljutottunk a karaokéhoz. Sajnos az első pár szám után technikai gondok merültek fel, de ez sem tartotta vissza a partizókat attól, hogy jól érezzék magukat. Gyorsan olyan számok kerültek sorra, amelyeket mindenki ismert, talán ha csak a legkisebbeknek volt egy-kettő új-donság. Viszont így együttesen szerintem még élvezhetőbb volt, mintha csak páran énekeltek volna hangosan a mikrofonnál.

Jó ideig csak énekelünk, néhányan táncoltak csak a számokra, de mikor az éneklésnek vége lett, ahányan csak eljöttek, és még mindig maradtak, egy nagy kört alkotva a buli végéig táncoltak. Még egyszer utoljára a Csókirályt is eltáncoltuk. Összességében remek buli volt, mindenki jól érezte magát, de hát ez is volt a retroparti lényege.

FIERPASZ KITTI

A legkitartóbbakról a buli zárása előtt készült a csoportkép

Jöttünk, láttunk, győztünk!

A 2012-es helikoni ünnepély beszámolója Keszthelyről

Április 26-án kezdetét vette az idei Helikon-fesztivál a Balaton fővárosában. Iskolánkból egy kilencfős kis csapat indult el hajnalok hajnalán az iskola mellől Kolbert Erika és Váróri Tímea tanárnők vezényletével.

A röpke háromórás út viszonylag gyorsan eltelt. Járóka Renáta, aki folklór kategóriában indult népdalénekléssel, még pont időben odaért a helyszínre. Nagy sajnálatunkra a sietség miatt az ő műsorát nem láthattuk, de azért nagyon szorítottunk neki a buszról, nem hiába, hiszen Reni ismét arany minősítést ért el ebben a kategóriában. A szállás ugyanaz volt, mint két éve, és habár a szobabeosztással adódtak kisebb problémák, hamar visszaindultunk a versenyek

helyszínére Hévízről. Ezután Törköly Petra (▶ képünkön) hegedűjátékát élvezhettük a helyi zeneiskola színpadán. A komolyzene szerelmesei itt nemcsak virtuóz módon megszólaltatott hangszereket hallhattak és láthattak, de operarészleteket is. Petra előadásával bronz fokozaton végzett. A képzőművészeti kiállítás és értékelése

is tartogatott meglepetéseket. A kartonból összeállított szobrokon át egészen a festett tájképig és a színházi diszlettervig minden megtalálható volt itt. Megdöbbenésemre például az, amit én üres kiállítószekrénynek véltem, az egy beadott műalkotás volt. Még hozzá egy legalább két méterszer másfél méterszer másfél méteres, indamotívumokkal és csavart díszlécekkel ellátott vitrin formájában. Ehhez tartozott a hozzá illő intarziás „kis” asztal. A megnyitó gördülékeny volt, bár maga az értékelés elég kapkodásra sikeredett.

Másnap a csoportból elsőként Krajcár Dániel, Ujvári Bálint és Szendőfi Sári léptek a színpadra. Maga a dalválasztás is sikeresnek volt mondható a közönség reakciói alapján, még annál inkább a produkció. A csapat nem töltött órákat a színpadon való készülődéssel, ami több mint valószínű, hogy a zsűrinek is és a technikuscsapatnak is kész felüldülés volt. A siker természetesen nem maradt el, a Bárdos csapata bronz minősítést kapott a zsűritől. Itt számomra sajnós volt egy kis képszakadás, ugyanis nem láthattam Juhász Szabina előadását, de az irodalmi értékelésről is csak annyit tudok mondani, mint a képzőművészetről. Pontosan annyi időt vett igénybe, amennyi idő alatt Szabina tánc a színpadon. Mindenesetre csupa jót hallot-

tam róla, és maga a smink és a kosztüm is megért egy misét. Szabina után Balambér Tamara és Megyesi Kata lépett fel könnyűzene kategóriában. Duettyükkel ők is bronz minősítést szereztek az iskolánál. Persze itt is beszámolhatnék még a holland testvérváros zenekarának sikeréről (ők arany minősítést és különdíjat kaptak), vagy a bronzot elért beatboxos fiúról, aki nagy sikert aratott plüss pingvinjével a nagyjérdemű előtt. Persze nemcsak a munkáról kell szót ejtenem a fesztivál kapcsán. Az éjszakai zenélés a szálláson

„Hozz egy szál gyertyát!”

Kétezer-tizenkettő április 16-án a holokauszt magyarországi áldozataira emlékeztünk. Az iskolarádióban a 12. a osztályosok idézték fel a történelem sötét eseménysorát. De a városban is több rendezvényt tartottak az emléknapon, melyeken a Bárdos László Gimnázium néhány diákja is részt vehetett.

Délután fél háromkor kezdődött a megemlékezés. Utunkat a felsőgallai zsinagóga emlékművénel kezdjük, ahol Pleier Tamás igazgató úr mondott beszédet, mellyel megnyitotta a programokat. A holokauszt áldozatainak emlékére később egy negyvenöt perces műsorra került sor az Edutus főiskola aulájában. A résztvevőket Vargáné Vojnár Katalin, az Óvárosi Középsiskola és Szakiskola igazgatónője köszöntötte. Utána dr. Kancz Csaba tatabányai alpolgármester mondott beszédet, amelyet a Himnusz közös eléneklése követett. A megemlékezésen részt

vagy a Helikon által biztosított különjáraton szerintem jó élményként él mindannyiunkban. A Balaton-parti koncertek és az együtt töltött idő felejthetlenné tette számunkra ezt az élményt. Sajnos a csapat nagy része a követ-

Két fellépés között Váróri Tímea tanárnő egyezteteti a programot a helikoni különjáraton

KRAJCÁR DÁNIEL FELVÉTELEI

kező Helikonon már nem vehet részt versenyzőként, és én csak buzdítani tudok mindenkit arra, hogy adjon egy esélyt magának a sikerre és a szórakozásra! A Helikon mindkettő számára tökéletes helyszín.

VÖRÖSMARTI DANIELLA

vett Zucher Immanuel kántor is, aki imát énekelt a holokauszt áldozataiért. Ezt Simon Péter esperes úr katolikus imája követette. Ez a megemlékezés országos rendezvény volt, így eljött Tatabányára a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium kommunikációért felelős államtitkára, dr. Kovács Zoltán is, aki negyedórás beszéddel emlékezett az 1941 és 1945 között elhunyt zsidókra. A megemlékezés az „Értük szól a harang” című műsorral záródott. A műsort az Óvárosi Középsiskola és Szakiskola Kossuth Lajos Közigazgatási és Humán Szakközépsiskola tagintézménye, a „Szia” diákszínpad adta elő. Előadásukat a holokauszt áldozatainak irataiból, feljegyzéseiből idézett szöveggel kezdték, majd énekeltek is. A megemlékező műsor után a résztvevők fényképeket nézhetek meg a holokausztról. A képek többek között Auschwitzból származtak, ahova közel félmillió magyar zsidót deportáltak.

A holokauszt áldozatainak emlékére rendezett emléknep mély nyomot hagyott minden bárdosos résztvevőben. Azt is jó volt látni, hogy egyébként is megrendített minden néző, időset, fiatal, aki részt vett a rendezvényeken.

PONGRÁCZ DÓRA

A „Szia” diákszínpad előadásának egyik hatásos pillanata

Keserű orgonaillat

Egy ünnep közönyéről

FOTÓK: NAGY TAMÁS

„2012: a változás éve.” Szólhatna így egy politikai reklámszöveg. De ez az én esetemben szintén így van. Ebben az évben leszek tizennyolc, most először érezhettem át a tizenegyedikesek fölé tornyosuló ezernyi problémát. Az év eleje még arról szólt, hogy milyenek az emelt tárgyak, milyen jó, hogy kémia-ból csak egy óra van hetente, és a heti háromszori matek is az élet apró örömei közé emelkedett. Aztán telt-múlt az idő, és elérkezett kétezer-tizenkettő.

A második félvé csupa változást hozott nemcsak nekem, de az egész évfolyamnak. Megtapsztaltuk a szalagavató gyönyöreit pincéként, ruhatárosszerepben és eligazító személyzetként. Írtunk a nagykorú alma mater évkönyvébe, és stresszelhettünk a zöldnap miatt. Aztán jött a ballagás. Díszíthettük a végzősök tantermét, idézeteket kerestünk nekik, hogy minél meghatóbb legyen a környezet: egy szóval tettük, amit elvártak tőlünk.

„Ha ballagás, akkor meghatódottság?”

Eddig hetedik osztályos koromtól kezdve minden ballagáson úgy vettem részt, mint az énekkar lelkes, talán kissé megfáradt tagja. De ez a ballagás kivételt képezett az eddigiekhez képest minden téren. Most először mint családtag, néző kísérhettem végig a menetét, láttam a meghatódott vagy éppen vigyorgó arcokat, és csitítottam a szintén vendégként mellettem levő unokatesókat. A bátyám ballag. Harminc fokban. Miért nem lehet csak egyetlen ballagáson húsz fok és nem harminc? Semmi gond, van, ami nem változik.

Ha ballagás, akkor meghatódottság. Így hát azzal a tudattal mentem az iskolába, hogy nehegy elsírjam majd magam. Hiszen az énekkarból mindig az az érzés fogott el, hogy: legyen

már vége... még hány perc? Mikor érünk már oda? De ezt az ismerősök hiányának és éretlenségemnek tudtam be.

Évfolyamtársakat láttam mindenhol, szerettem volna büszkélkedni, hogy: őt is ismerem, őt is! Látod? Ő az én osztálytársam! De csalódnom kellett. A közönség morajlott, senki nem volt kíváncsi arra, amit mondani vagy mutatni akartam, vagy arra, ami most a ballagókkal vagy a ballagókban történhet. Szinte nem kísért senki végig az ünnepélyt figyelmével. Ezáltal Papp Enikő (11. b) kommentálásából alig hallottam valamit, Aszalos Balázs (11. a) köszöntőjéből és Kiss Judit (11. d) szavalatából jó, ha egy-egy szót elkaptam. Pedig nem állíthatom, hogy azért, mert nem figyeltem vagy hátul álltam volna. És az ő esetükben a hangosítással sem volt baj. Mindenki a saját gyerekeivel, ismerőseivel volt elfoglalva, fényképeztek, beszélgettek a melegről. A közönség soraiban nem volt helye

meghatódottságnak. Ám folyt az ünnepély, beszédek, dicséret, díjazottak. Ment minden olajozottan, protokollszerűen. És már fél óra eltelt. Egy óra. Mikor is kezdődött? Az idő elfolyt, mint egy Dalí-képen. A nap megolvastotta, és én csak nyüglődtem. Ez mindig ilyen volt?

Énekkar! Végre valami, amiben eddig részt vettem, és csak hallgatni kell, nem figyelni. Kikapcsolni az agyunkat, és beleélni magunkat a pillanatba. De újabb csalódás ért. Megszoktam, hogy hallok az egész dalt Ibi néni termében énekkaron. Mindhárom szólamot, de legalábbis az altot. Erre most: mi ez? Nem is hallom. Melyik dal? Énekel egyáltalán az alt? A néhány énekkar elé helyezett mikrofon, úgy látszik, nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. És ekkor jutott eszembe, hogy talán ez mindig is így lehetett. A tömegben semmi nem hallatszik, mindenki csak formaságból tapsol, vagy azért, hogy minél előbb vége legyen. Udvariatlanság-

Jövőre a vendégeknak is főpróbát tartunk...

nak hangzik, talán túlzás is, de rengetegen így fogták fel. Közben a ballagók próbálták megélni ezt az ünnepet. Ők tényleg búcsúztak, sokan tényleg meghatottak voltak vagy büszkéek arra, amit elértek, és amiért most itt mindenki előtt dicséretet kapnak... Mennyire máshogy lehet ünnepeltként, rokontömeg közepén ácsorogva vagy a lázas előkészületeket tevő alsóbb évesként, énekkarosként, szavalóként, búcsúbeszédet mondóként megélni ezt az eseményt!

Ha ballagás, akkor sírás, és örömteli könnyek – ez jut eszünkbe. Senki nem gondol a fejetlenségre előtte, a technikai problémákra, a közönség érdektelenségére. Pedig ennek nem így kéne lennie. Ünnepelhetnénk együtt is. Megvan persze az esélye annak, hogy csak az idej volt így, és pont akkor, amikor nekem kellett átélnem, illetve pont csak az én közvetlen környezetemben. De mi lesz, ha jövőre az én ballagásom is csak egy nyűg lesz a rokonok nyakán? A nagymamák majd elájultak a melegtől,

hallani nem hallottak, látni nem láttak. Nálunk is leginkább anya volt, aki aktívan részt vett a ballagáson mint fotóművész, ahonnan az egész család táplálkozott fotók terén. Elszomorító, hogy akár egy ember is ezt érezheti, ha nem is az összes.

Ezután pedig érettségi. Sokan az alsóbb osztályokból csak a ballagásig jutnak gondolatban, utána pedig jön a kirándulás. Hurrá! De jövőre már nem lesz osztálykirándulás, egész évben teperni fogunk, hogy ötösöket vagy épp hármásokat szerezzünk egyes tantárgyakból. Végzősként már az egyetemen fog járni az eszünk, az érettségi eredményeken, és az utolsó napokon az osztálytársakkal. Bár van, akinek nem olyan fontos és meghatározó ez a pár nap. Bátyám magához hűen nyilatkozott. „Érettségiről? Mit mondjak? Bemész a terembe, kapsz egy lapot, és megírod. De tanuljatok gyerekek sokat, nem kell izgulni, a sorsra bízom magamat.”

IZING DORINA

A BALLAGÁSON KIOSZTOTT DÍJAK ÉS ELISMERÉSEK

Egyéni Bárdos-díjban részesült Wiszt Attila (12. a ►► képünkön), közösségi Bárdos-díjas a 13. c osztály. A legeredményesebb tanuló díját kapta: May Anna (12. b).

Az évfolyam tanulója lett: Tóth Tímea a 13. c osztályból, az évfolyam sportolója: Izing Marcell a 13. c osztályból. Kiemelkedő versenyeredményéért kapott jutalmat: Vörösmarti Daniella (12. a), Ujvári Bálint (12. a), Molnár Viktor (12. a), Madarász Anna (13. c), Varga Máté (12. d). Kitűnő tanulmányi eredményéért jutalmat kapott: Kovács Tímea és Németh Szabina a 12. b osztályból, Kovács Zsófia a 13. c osztályból. Jeles tanulmányi eredményt értek el még a következő tanulók: Reicher Vivien a 12. b osztályból; a 13. c osztályból: Csonka Vivien, Kollár

Alexandra – akit kiemelkedő versenyeredményei, sportolói sikerei és közösségi munkája miatt is megdicsértünk –, Selmeczi Fruzsina és Tóth Viktória – aki kimagasló sporteredményeivel is kivívta elismerésünket – és Bencsik Krisztina a 12. d osztályból. Iskolai szintű közösségi munkájukért jutalomban részesültek a következő tanulók: Juhász Szabina (13. c), Katona Xénia (12. b), Somogyi Szandra (12. d). Művészeti teljesítményéért kapott dicséretet Krajcár Dániel (12. a). A szülők közül köszönetet mondtunk a 12. a osztályból Jenei Katalinnak, a 12. b osztályból Németh Gézánnak, a 13. c osztályból Faragó Károly nagypapának, a 12. d osztályból pedig Orlovitsné Handl Edinának és Rabóczky Andreának.

Intertextualitás Varró Dániel *Túl a Maszat-hegyen* című elbeszélésében

Varró, Puskin és a többiek

Vörösmarti Daniella előadása a Kutató Diákok Konferenciáján

Az elkövetkezendő pár sorban szeretném megismertetni az olvasókkal az irodalom egy régi, de nem elavult módszerét, az intertextualitást. Teszem ezt Varró Dániel *Túl a Maszat-hegyen* című verses elbeszélésén keresztül.

Varró Dániel napjaink egyik legismertebb kortárs költője. Már tizenkét évesen verseket írt, gimnazistaként publikált először. Eddig öt önálló

Varró Dániel, a megunt-hatatlansztárköltő

A KÉP FORRÁSA: INTERNET

kötete jelent meg: a *Bögre azúr*, a *Szívdesszert*, az *Akinek a lába hatos*, az *Akinek a foga kijön* és a *Túl a Maszat-hegyen*, mely 2003-ban látta meg a napvilágot. A kötet sajátossága, hogy habár elsősorban gyermekeknek íródott, Varró Dániel tett arról, hogy az olvasottabb felnőttek is élvezeteljenek a mű olvasásában. Itt kerül be a képhe az intertextualitás. Inter... micsoda?! Az intertextualitás szövegköztiséget jelent. Ez annyit tesz, hogy a szövegek közt kimutatható funkcionális vagy referenciális hasonlóság, esetleg azonosság van, tehát a szövegben egy másik szöveg szó szerint (idézett), vagy célzás-szerűen jelen van.

Sok az egyben

A mű formáját tekintve verses regény vagy verses elbeszélés. Ez a műfaj a romantika törekvésein keresztül, Byron Don Juanja által született meg. Varró a műfaj legnagyobb európai képviselőjéhez fordult vissza: Puskinhoz. Mindkét műben megfigyelhető, hogy minden

fejezet egy mottóval, azaz jelmondatokkal indul, ami utal a fejezet tartalmára, mondanivalójára. Ez szintén egy fajtája az intertextualitásnak. Ha nem ez alapján, hát az alapján tisztán kivehető a „Puskin-szál”, hogy az író a harmadik fejezetben meg is említi elődjét: „Elfutsz, aranykor, gyermek-élet! Sajnos más mondta ezt a szépet, / Én már csupán idézhetem, / egy kedves kollégám nekem, / bizonyos Puskin Sándor írta, / ki egyszer egy egész regényt megírt versben...” (ezzel megvan az utalás az Anyeginre is). Puskin hősnőjének, Tatjánának Anyeginhez írott levele is mutat némi hasonlóságot azzal az e-maillal, amit Varró Jankája kap egy titkos jóakarótól. Továbbá a 89. oldalon, mikor Janka mély álomba zuhan, a költő kiszól a versből: „Hősnőhöz illően álmodott. / Hiszen köztudott dolog, hogy jól nevelt verses regényben, / A legtöbb hősnő így csinál, (...) így Tatjana is szegényke, kit jőzanul és hanyagon/ elutasított Anyegin”.

Túl a Puskin-szöveghelyeken

A regényben helyet kapott huszonegy a történethez kapcsolódó, de önállóan is teljes egészet alkotó töltelevés is. Ilyen például A Bús, Piros Vödör dala, amely formájában megidézi József Attila Születésnapomra című versét.

„Harminckét éves lettem én, / Meglepetés e költemény, / Csece/ becse.” (József Attila)

„Vagyok a vödör- szálj dalom! / Ki boldogság és fájdalom/ alól/ dalol.” (Varró)

Nemcsak József Attilával találkozunk, de Edward királlyal is Arany János balladájából. A kötet 146. oldalán ő is megidéződik: „Herceg nem gombfocizhatik?” („Király nem alhatik!”)

Varró számos külföldi sikert is beleszólt a regénybe. Villonnal például először a 85. oldalon találkozhatunk, aki a letűnt női ideálok miatt kesereg. Persze, Varró szövegében nők helyett az elfeledett mesehősök a szomorúság tárgyai: „De hol a hó, a tavalyi?” – a szörendtől eltekintve tökéletesen megegyezik a Ballada a tűnt idők asszonyairól refrénjével. A következőkben azonban Villont felváltja Shakespeare dán királyfija, Hamlet a Babaarcú Démon című töltelevésben: „Történt, hogy bimm-bumm, két mennydörgés közt meglátta holt üketyja szellemét, és szólt amaz: Figyelj szavamra, lányom!” A mű 171. oldalán az olvasó előtt megelevenedik az ismerős jelenet, amelyben Andris cellájába átássa magát Emil bácsi, úgy, ahogy a grófhoz is átásta magát a szökni kívánó abbé a Monte Cristo grófjában. A regény lezárásába a költő belecsempészett még egy Villon-balladát. A „Bocsássanak meg mind nekem” sor ugyanis a Ballada, melyben Villon mester embertársai bocsánatát kéri című vers refrénje.

Ezek mellett Dante Isteni színjátéka ugyanúgy helyet kapott a Túl a Maszat-hegyenben, mint az Iliász. Varró hősnének, Muhi Andrisnak ugyanúgy megvannak a maga segítői, mint ahogy Danténak Vergilius. Mikor Andris Badarország határába ér, útját állja Turgenyev, a burgonya, pont úgy, ahogy a holt emberek

lelkét átvívó Charon is megtorpanásra készíti Dantét. Fontos megemlítenem, hogy a Turgenyev nem egy kitalált név, hanem Puskin egyik orosz kortársára utal. Az átkelés után mindketten különböző büntetésektől szenvedő lelkeket látogatnak meg. Varró kissé tréfásan és túlzóan beszél muhi Andrisról és Odüsszeuszról, miszerint előbbi hőstettei mellett eltörpülnek a görög megpróbáltatásai. („Ó Odüsszeusz, mi volt a te megpróbáltatásod, te leleményes, régi, vásott görög, te bongyor nőfaló, ehhez képest?”)

És a gyerekek?

Számot kell vetnünk ugyanakkor azzal, hogy a mű gyermekeknek íródott. Épp ezért Varró őket sem akarta kihagyni a felfedezés örömeiből: beleszólt a művébe néhány népmesei elemet továbbá motívumokat és részleteket, amikről a kisiskolások már hallhattak. Andris mint királyfi jelenik meg, táltos paripa helyett azonban egy nagy zsiráfmadárral találja szemben magát, ami a gyerekek számára ismerős módon szólítja meg a főhőst: „Egyet se búsulj, kis gazdám! Édes gazdám, elviszlek én! De mondsza, úgy szálljunk, mint a villám, vagy mint a gondolat?” Szintúgy

Már az érettségin is!
Varró Dániel költészetének intertextualitása immár érettségi tétellé nemesedtek, így a veszprémi Vetési Albert Gimnáziumban is: www.vetesi.sulinet.hu/content/irodalom/nyelvtan08/14.doc

a gyermekközönségnek kedvezhet a népdalok beépítése is. A kötet 191. oldalán az énekkönyvekből ismert verbunkos nóta sorai csendülnek fel a következő módon: „Azta de jól megyen ám a dolga a dzsuvas katonának!”

Petőfi Sándor, nagy magyar költőnk is egyike azoknak, akikre Varró többször

is utal a művében, ezeket az utalásokat egy ötödikes már megértheti. A 35. oldalon, ahol Andris és Janka elválnak egymástól, Petőfi János vitéze és Iluskájára ismerhetünk rá. Hiszen ők is ugyanúgy váltak el egymástól, mint Varró két kis mesehőse: „Elváltak, mint levél az ágtól (de már ezt is megírta más)”. Továbbá a már említett verbunkos sorok után megidéződik Petőfi Nemzeti dal című költeménye is („Talpra badar!”).

Végül, de nem utolsó sorban pedig az utolsó csata leírása tökéletesen megfelel az eposzi követelményeknek – a Múza segítségül hívásától a hexameteres verselésig mindent megtalálhatunk benne. Zárásként Varró Dániel az Utóhangban felnyitja az olvasók szemét a már említett intertextualitásokra. Úgy gondolom, hogy akit érdekel az irodalom, vagy – ne adj Isten – emelt magyarrá jár, illetve jelentkezik, annak érdemes elolvasnia Muhi Andris kalandjait. ■

Mitől pörögsz fel?

Kis Dávid bemutatja az energiatalokat

Energiatalnak nevezzük az olyan üdítőket, amelyek egy időre fokozzák a szervezet anyagcseréjét, az ébrenléteket és a teljesítőképességet. A koffein mellett számos jótékony alkotóeleme van, mint a taurin, amelynek az idegrendszerben, az izmok működésében és a kalciumkoncentráció stabilizálásában van szerepe, vagy ilyen a számos különböző B-vitamin, ezek az idegekre, a bőrre, a szemre, a májra, az izmokra és az emésztőrendszerre vannak hatással. Vajon csak jótékony hatásai vannak az energiataloknak?

Kutatások kimutatták, hogy az energiatalok nagy része ugyan rövid időre felpörget, de aztán még alacsonyabb energiaszintre ejt vissza. Mindemellett károsítják a szervezetet, és hizlalnak is. Egy amerikai egyetem tízéves vizsgálata alapján megállapíthatjuk, hogy az energiatalok egy jó része egy csésze erős feketekávéban található koffeintartalom többszörösét is tartalmazhatja, ami túladagoláshoz vezethet. Aki rendszeresen fogyaszt energiatalt, annál nő az esélye a szív- és érrendszeri megbetegedésnek. Wolfram Delius, müncheni kardiológus egy amerikai tanulmányra hivatkozva kijelentette, hogy fél liter energiatal elfogyasztása után két órán belül nyolc százalékkal növekedik a vérnyomás, valamint a pulzus 5-7-tel emelkedik óránként.

De akkor hogyan lehet

élenkítőital fogyasztani káros hatás nélkül? A válasz egyszerű: sehogyan. Bár vannak kevésbé kockázatos lehetőségek, mint például a kávé a tea vagy a kakaó. A tudósok szerint kávé csak szigorúan 18 év felett szabad fogyasztani! Mindnek számos jótékony hatása van, például a kávé gátolja a cukorbetegség és a köszvény kialakulását, a tea kortyolgatásával a reumát és a fogszuvasodást előzhetjük meg, a kakaóval – a benne lévő tej miatt – a csontok egészségét őrizhetjük. Mindhárom italban koffein, azonban más-más mennyiségben. Egy csésze kávéban körülbelül 100 mg koffein van, azonban aki a teát részesíti előnyben, az két csésze tea fogyasztásával is hozzájut ehhez a mennyiséghez. Két különbség a bennük lévő koffein felhasználásában, hogy bár a kávé rövid időn belül felpörget, hatása nem sokkal később el is múlik. Ezzel szemben a tea koffeintartalma ugyan hosszabb idő után kezd hatni, de lényegesen tovább is tart. A kakaóban ugyan kevesebb a koffein, mint a kávéban vagy a teában, mégis – szerintem – finomabb, mint a másik két ital, és a csontokra kifejtett hatása miatt részesítem előnyben.

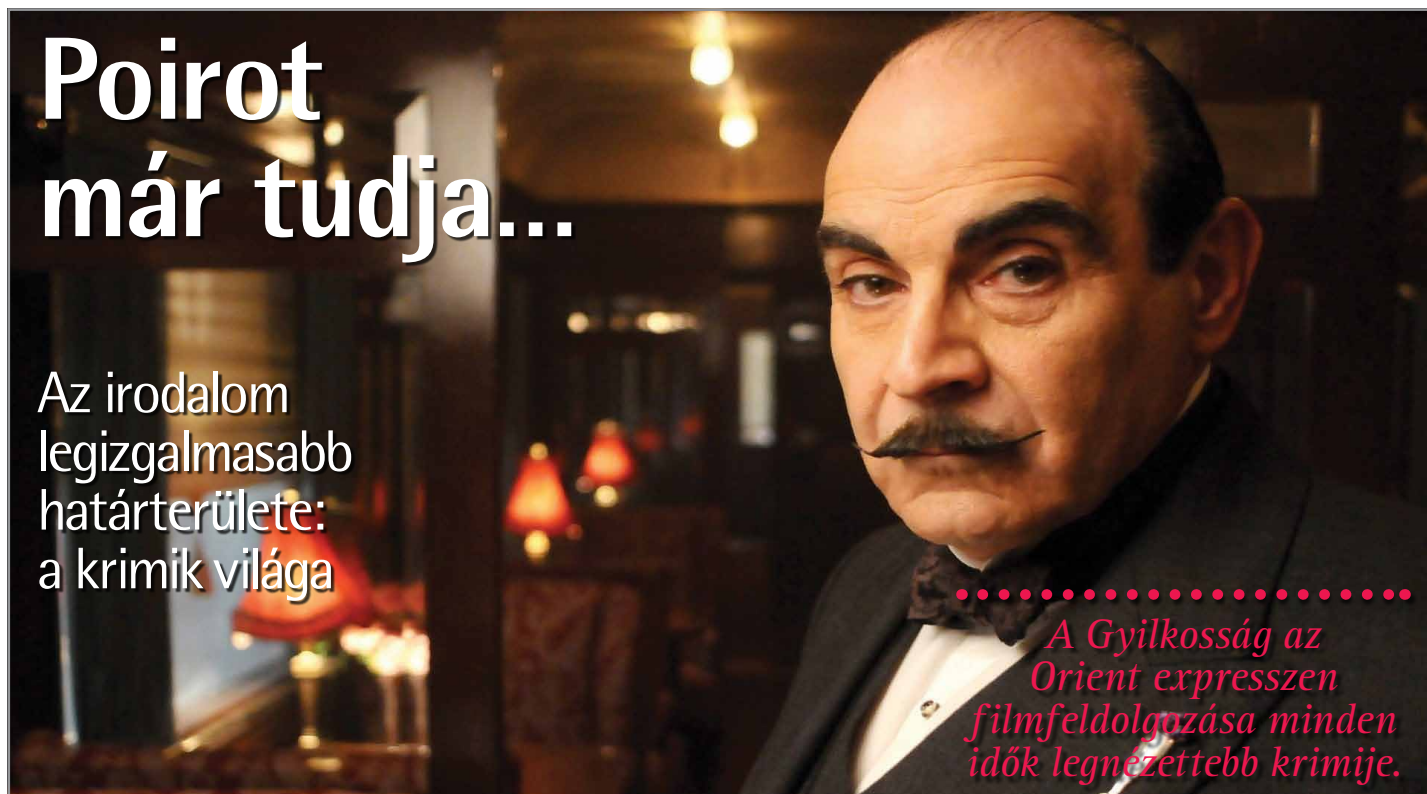
Személyes tanácsom azoknak, akik szenvedélyként üzik az energiatal-fogyasztást,

hogy próbáljanak áttérni egyéb alternatívákra, mert hosszabb idő elteltével a szervezetük nem lesz képes tovább elviselni a káros anyagokat, ami betegségekhez vezethet. Ha nem tesznek ez ellen semmit, később nem lesz kire ráfogni! Nekik kell viselni a lehetséges következményeket. ■

Poirot már tudja...

Az irodalom legizgalmasabb határterülete: a krimik világa

A Gyilkosság az Orient expresszen filmfeldolgozása minden idők legnépszerűbb krimije.

A KÉP FORRÁSA: INTERNET

A krimi elnevezés a latin crimen (bűn) szóból származik. A krimi alatt olyan művet értünk, melynek célja a szórakoztatás, viszont története valamilyen erőszakos cselekedeten alapul. Bár a németektől vettük át elnevezését, a műfaj anyanyelve angol. – KISS JUDIT írása

A krimi legfontosabb elemei, azaz a bűntett és a nyomozás azóta hozzátartoznak az irodalomhoz, amióta az létezik. A mitológiai történetekben, az ókor irodalmában, a Bibliában fellelhetünk olyan kliséket, melyeken a későbbi szigorú értelemben vett krimik alapulnak. Káin és Ábel történetében van bűntett, áldozat, indíték, fegyver, hiányzik viszont a nyomozó. Oidipusz király esetében a történet izgalmát pedig az is adja, hogy a tettes és a „nyomozó” ugyanaz a személy. De a krimihez hasonló vonásokkal rendelkezik a kalendrirodalom legtöbb alfaja is, például a rémtörténetek, kísértethistóriák, rabló- és betyártörténetek, kalóztörténetek.

A detektívregény mint sajátos műfaj 1841-ben jelent meg: Edgar Allan Poe *A Morgue utcai kettős gyilkosság* című novellája teremti meg. Az ő történeteinek kívül több ismert író művészetében is megtalálható a krimi néhány eleme, írói technikája, például Dickens, Balzac, Dumas, Dosztojevszkij, Móricz Zsigmond vagy Dürrenmatt műveiben. A szépirodalmi művekben a bűnügyi történet nem csupán szórakozást, rejtvényfejtést biztosít, hanem az író mondani valóját is továbbítja az olvasó felé. A krimi lehet így művészi érték hordozója is, mondjuk a realista ember- és társadalomábrázolás útján. Míg a detektív-történetekben elsődleges a bűntény, a bűnügyi témájú szépirodalmi alkotásokban másodlagos szerepet foglal el, ott a társadalmi összefüggések feltárása kerül a középpontba.

Hogyan írjunk detektív-történetet?

A műfaj lényeges elemei: a bűntény, amelynek tettese a végkifejletig ismeretlen, a logikai felépítés, a nyomozás, a zseniális nyomozó, aki a legkuszább szálakat is képes kibogozni, az átlagolvasót megtestesítő tehetetlen narrátor, a tanácstalan rendőrség, a hatásosan felépített leleplezés.

A detektívregény olyan élményt ad, mintha agytornán vettünk volna részt, gondolkodóképességünket mozgásra készíti, közel áll a rejtvényfejtéshez. Tapasztalatból mondhatom, mindenki próbál belehelyezkedni a nyomozó szerepébe, és találgat, vajon a szobalány volt-e a gyilkos, a pincér, az orvos, egy jóakaró távoli rokon vagy mind együttesen? Az olvasás tehát izgalmas logikai játékká válik az olvasó számára. Ennek a műfajnak a varázsa éppen az érdeklődés felkeltésében és fenntartásában rejlik. Kielégíti az olvasó érzelmi és értelmi igényeit (a belső feszültség keltésének és oldásának eszközeivel az érzelmi igényt, a megoldhatatlannak látszó rejtély problémájával pedig az értelmi igényt). A detektív-történetek vége általában a világképünknek is kedvez: az erkölcsi igazságszolgáltatásért folyó küzdelem hatására úgy érezzük, a nyomozó az igazság és törvény cselekvő szolgája. A krimiben fellelhetőek realiztikus vonások, azonban ez a műfaj nem tipizál. Kivételes helyzetben kivételes személyeket mutat be kivételes feladatokkal, ezt azonban a valóság elemeivel vegyíti, megtartva a környezet hitelességét.

Akik Poe köpönyegéből bújtak ki

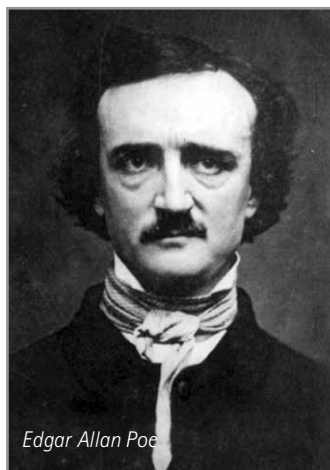
Poe nemcsak a műfaj atyja, hanem megteremteti a mesterdetektív klasszikus karakterét is, aki rendkívüli logikájával minden rejtélyt meg tud fejteni (August Dupin felügyelő). A karakter ismerős Arthur Conan Doyle (1859–1930) műveiből is, aki 1887-ben megjeleníti A dilettáns detektív című regényében Sherlock Holmest, akit valóságos személyként tiszteltek az olvasók.

Közhellyel élve: a krimi koronázatlan királynője Agatha Christie (1890–1976). Legjellegzetesebb figurái folytatják a Poe és Doyle által megkezdett sort: Poirot és Miss Marple két különböző karakter ugyan, de egyben mindketten hasonlítanak: kíméletlen logikával, csodálatos emberismerettel a rendőröket megszégyenítő sikereket érnek el. A Guinness Book of World Records szerint Christie William Shakespeare mellett a világ minden idők legtöbb eladott könyvét elérő író. Csak a Biblia ért el magasabb eladott példányszámot az ő műveiknél.

Manapság rengeteg detektív és nyomozó történetét követhetjük nyomon a tévében is, klasszikussá vált már Maigret, Kojak vagy Columbo alakja.

A legnépszerűbb hazai krimiőr

A műfajnak természetesen magyar képviselői is vannak. Szépirodalmi köztudatunkban többet állítottak regényeik középpontjába gyilkosságot vagy bűntettet, Móriczot vagy Kosztolányit a tanórákon is megismerjük ilyen oldaláról, de talán a krimi műfaján fanyalgókat az győzi meg

Edgar Allan Poe

legjobban, ha tudják, hogy a mégoly tanult költő, Babits Mihály is írt krimi (*Kártyavár*). Aki pedig a humort hiányolja a műfajból (bár ez érdekes módon egyébként is bele van kódolva a jó detektívtörténetekbe), olvasson Rejtő-regényeket, melyek szintén sokszor épülnek a bűntett és kiderítésének sémájára.

Végezetül megemlíteném Leslie L. Lawrence-t, aki manapság is nagy népszerűségnek örvend minden korosztályban. Lőrinc L. László, Leslie L. Lawrence, illetve Frank Cockney néven is ismert író és műfordító. Első munkája, a *Sindzse szeme* hozta meg számára az országos népszerűséget. Regényeiben tudományos ismeretek és kutatások eredményeit olvashatjuk a cselekménybe foglalva. Lehetőség szerint regényeinek minden helyszínét felkeresi, hogy az adott országnak és az ott élő népek kultúrájának minél szemléletesebb leírását tudja adni.

Véleményem szerint egyik legkiválóbb könyve az Ahol a pajpaj jár című regény. Rejtélyes, fondorlatos cselekmény tárul az olvasó elé benne az íróra jellemző stílusban. Ahogy olvassuk, szinte ott vagyunk mi is a Matupit-vulkán lábánál, és bolyongunk a banáncserjék levelei közt. De vajon mi is az a pajpaj? Lawrence Alexandra királyné madárszárnyú lepkéje után kutat Pápua Új-Guineán." Ismeretlen varázsló kigyót dob a hegy kráterébe. Mr. Kaukau lábáról lerágnak a szendált, Natnat felülöknek nyoma vész a hegyi törzsek között, a rettegett erdei szellem, a pajpaj gyilkolni kezd, Kokopo doktor pedig hullát talál a rendelőjében. Úgy látszik, a vérszomjas pajpajt senki sem állíthatja meg, de felbukkan a banáncserjék között a lepkevadász Leslie L. Lawrence, hogy kezdetét vegye a kegyetlen fogócska a Matupit emberevőinek unokái között."

Jeremy Brett a tévésorozatban zseniálisan alakítja a mesterdetektívet, Sherlock Holmes

Ezt igéri a fülszöveg. Vajon tényleg egy erdei szellem vérszomjas sorozatgyilkosságának lehetünk tanúi? Erre csak egy módon jöhetünk rá. Mivel Natnat felügyelő éppen házon kívül van, és Lawrence sem a szomszédunk, kíváncsiságunknak engedve kezünkbe vehetjük a könyvet, és elmerülhetünk Pápua Új-Guinea rejtelmében.

A krimi megítélése nem egyértelmű. Vanak, akik nem tekintik irodalomnak, de nem nevezhető ponyvairodalomnak. Vanak, akik az értékeit hangsúlyozzák, elsősorban az erkölcsi igazságszolgáltatás fontosságát. Viszont abban mindnyájan egyetérthetünk, hogy rendkívül szórakoztató tud lenni egy detektívregény, amely csak arra vár, hogy egy fáradt estén vagy egy szabad hétvégén megfejtsük legapróbb titkát is.

Ha ők egyszer idejönnek...

A Csatahajó című amerikai film kritikája

Rengeteg vita folyik arról tudományos körökben is, hogy mennyire hasznos vagy veszélyes az, amit mi, földlakók csinálunk: azaz, hogy jeleket bocsátunk ki a világűrbe, melyeket egy másik fejlett civilizáció felfog. Vannak olyan tudósok, gondolkodók, akik szerint ez kimondottan veszélyes, szerintük minden kibocsátott rádiójel üzenet: Ide lőjtek! Peter Berg filmje is ebből a problémából indul ki.

A film lényegében egy nagyon drága társasjáték-adaptáció. Vegyünk egy óriási telefont, amivel kapcsolatot akarunk teremteni egy Földhöz hasonló bolygóval: a G bolygóval. És máris létjogosultsága lesz a kulcsfontosságú mondatnak: „Ha ők idejönnek, az olyan lesz, mint a hódítók és a maják.” Ezzel a mondattal egyet kell értenem. Ha ők idejönnek, miért kell feltételeznünk, hogy békések, és miért kell mindenképp elárulnunk, hogy itt vagyunk?

A film kiindulópontja az, hogy a legnagyobb tengeri bemutatóra készül a NATO, és mindenki a tengeren van. Megjönnek az idegenek, és erőteret vonnak maguk köré, persze három kis hajó bent ragad. De természetesen ezek között nincs ott a világ legfejlettebb hajója. A film első felében a négy űrjármű két perc alatt látványosan szétlövi a két hadihajót. Ezzel morális szinten semmi gond, mert mi támadtunk, ők visszalóttak. A néző nyugtalansága csak ezután kezdődik. Eszméletlen ötletek követ-

keznek: mivel nem lehet használni a radarokat, a kínaiak elárulják az amcsiknak, hogy úgy verték őket át húsz évig, hogy a tengeri bójákat figyelték, amelyek mutatják a vízmozgást, így behatárolhatóak voltak a hajóik. Hát megvan a megoldás arra, hogy megtudják, ha az idegenek közelednek. Csak azt nem értem, hogy azok a járművek, amelyek több billió fényévet utaztak bolygónkig, hogy lehet, hogy most csak kacsázni tudnak a vízen...

Jó az öreg a háznál

A film csatajelenetét úgy kell elképzelni, hogy senki nem lát semmit, és a földi hajóról mintegy torpedójátékot alkalmazva lönek oda, ahol épp vízkiszorítás van, vagy találnak, vagy nem. Az eredmény nem marad el, mert a négy megmaradt hajóból három sikerült is kilőni. Majd a földi hajót is kilövik. Ekkor jön a megváltó ötlet: a Hawaii-szigeteken múzeumban pihenő USS Missouriit hívják segítségül, vele a veteránokat, hiszen csak ők tudják beindítani. Azt már szinte nem is kifogásolom, hogy az amerikai nagypapák egyáltalán nincsenek meglepődve azon, hogy egy földön kívüli civilizációval küzd az emberiség az életben maradásért, és épp rájuk van szükség ebben a harcban. A USS Missouriit 1944 elején bocsátották vízre, az év nyarán állt hadrendbe, a Csendes-óceánon harcolt a japánok ellen. 1945 tavaszán részt vett Okinava ágyúzásában. Ebben a hadműveletben két kamikazetámadás is érte, de rövidesen kijavították. A hősi hajó ezekben a

nehéz pillanatokban sem mondott csütörtököt, az emberiség ismét csak győzedelmeskedett egy olyan faj ellen, amelynek a képviselői egy idegen univerzumból repültek ide. Örülünk: ez eszméletlen, ide bárki jöhet, azt legyőzzük, bár mi alig tudunk kijutni az űrbe.

Ismerős idegenek

Az idegenek egyik gyenge pontja, hogy csak azt támadják, ami nem él, tehát aminek van szeme meg szive, azt életben hagyják. Így válik a küzdelem csatahajók és űrhajók párbajává. A film egyik félelmetes vonását az adja, hogy az idegenek rendkívül hasonlítanak ránk. Külsőjük is és tulajdonságaik is. Stratégiájuk is olyan, mint egy itteni katonai alakulaté, nagyon egyszerű: behatolás, a terület biztosítása, utánpótlás-biztosítás, kommunikációteremtés. Végre egy film, ahol nem nyolc csapja és négy feje van egy űrlénynek – nekem ez pozitívum volt. A filmről még annyit, hogy a Csatahajó elkerüli

Hibrid avagy átmeneti műfaj
Tudnivaló, hogy a heroikus patriotizmus a filmmel egyidős műfaj az Egyesült Államokban. Egy nemzet születése című 1915-ös némajátékával David Ward Griffith, a montázstechnika egyik jeles alakja volt a műfaj megteremtője. A második világháború idején már csúcsra futott a hadifilm: a harci eseményekkel párhuzamosan elkészültek annak filmes adaptációi. Csak a csendes-óceáni hadszíntérről több mint száz nagyjátékfilm készült 1945-ig. A Csatahajó érdekessége, hogy a patriotizmust és a háborús filmet keveri össze a sci-fivel érdekes hibrid műfajt teremtve így.

ugyan a Transformers-sorozat egyik legfőbb hibáját, és műfaji elődjénél jelentősen több időt szán a karakterépítésre, de valódi, izgalmas egyéniségekre azért ne számítsunk! Dicséretnek

kevés, de annyi elmondható a Csatahajóról, hogy a Transformersnél azért jobb. Michael Bay trilógiájával szemben ez a film nem csupán a CGI (Computer-Generated Imagery, magyarul számítógépen létrehozott kép) aktuális fejlettségi szintjét bemutató akciójelenetek egymáshoz lazán kapcsolódó sorozata.

A film alapvetően élvezhető és nézhető, tehát nyugodtan adj érte pénzt, és nézd meg a mozikban, ezerszer inkább ajánlom ezt a filmet, mint a Titanicot 3D-ben, először is ebben a filmben több hajó is elsüllyed, a történet is pörgősebb, és néha még meg is nevettek. A zene ütősebb, igazi zúzós zene szól pl.: AC/DC. Főhősünk, Taylor Kitsch ismét tiszteességgel megoldja a ráosztott feladatot, de ennyi, semmi emlékeztetést nem tud hozzátenni a filmhez. Rihanna sem alakít nagyot, Liam Neeson pedig csak húzónévként van benne a filmben. Egyszer megnézhető, haverokkal ajánlom. A tizes skálán kaphat egy hetest. SZÉDELI JÓZSEF

Egy legenda története

Alfától az ómegáig

Bizonyára mindenki hallott már az Omega együttesről, azonban korosztályomban már kevesen tudnak a banda megalakulásának körülményeiről és eddigi sikereiről. Azt mindenképpen izgalmas elképzelni, hogy egy diákzenekar egyszer talán nemcsak ötvenéves pályát, hanem hazai és nemzetközi hírnevet is maga mögött tudhat. A zenekar idej turnéja, melynek egyik állomása Tatabánya volt, egyszerre születésnapj és búcsúkoncert – így tehát a zenekar pályájának ómegája.

Az 1950-es és 1960-as években nyakra-főre alakultak zenekarok, szinte minden iskolában volt legalább egy. Így volt ez a budapesti József Attila Gimnáziumban, ahol a zenekar egyik alapítóatyja, valamint a Petőfi Sándor Gimnáziumban, ahol a másik alapító tag működtetett zenekart. A két diákzenekar a Ciklon és a Próféta nevet viselte, a két zenekar-alapítót pedig Kóbor Jánosnak és Benkő Lászlónak hívják. Mindez

1959-ben történt, két évre rá már az egyesült zenekar próbálkozott, házibulikon léptek fel, majd 1962. szeptember 23-án a Budapesti Műszaki Egyetemen debütáltak, akkor még név nélkül. Az Omega nevet az egyik műsorszervező adta nekik teljesen véletlenszerűen, hiszen a zenekar a szervezőre bízta a név rovatának kiöltését. A banda sikereit az egyre profibbá váló hangzás mellett a dalszövegírók tehetsége

is szavatolta. Payer András és S. Nagy István után olyan szövegírókkal folyt az együttműködés, mint Presser Gábor vagy Adamis Anna, majd Sülyi Péter és Trunkos András. A zenekar képlékenyebb korszakai után 1968-ra született meg az első stabil felállás: Benkő és Kóbor mellé Laux József, Mihály Tamás, Molnár György és Presser Gábor sorakozott fel. Később Presser kivált, Laux helyén pedig Debreczeni Ferenc vált hangzásformáló tényezővé a dobok mögött. 1971 óta a zenekarban nem volt jelentősebb személyi változás.

„Álmodtam vagy igaz talán”

A zenekar fénykorában sikert siker követett, a hazai színpadok meghódítása után a nemzetközi mezőnyben is megmérették magukat. „A legemlékezetesebbek: az első angliai nagylemezünk, az első nyugat-európai nagylemezünk, majd az első komoly külföldi turnénk, az első nyugat-európai turnénk, az első koncertünk a Kisstadionban, amely az élő Omegáról szólt. Az élő Omegának két jelentése is van, az egyik az, hogy igenis él az Omega, a másik pedig az, hogy élő koncertekről készültek a felvételek, és ezek a felvételek képezték az Élő Omega lemez anyagát.” – olvasom Kóbor János szavait az internetes visszaemlékezésekben. Rengeteg slágerlistát vezető daluk született, közülük kiemelkedő a Gyöngyhajú lány, amivel a Tokyo Song fesztiválon első helyezést értek el. Valószínűleg tartom, hogy a fiatalok közül a Léna, a Régi csibészek, a Trombitás Frédi és a Petróleumlámpa mellett – mely utóbbiak szinte kötelező elemei a divatos retrobuliknak – ezt a dalt ismerhetik legtöbben. Első nagyobb, nyugat-európai lemezszerződésük 1973-hoz köthető. Egy másik, szintén elismerésre méltó lemezszerződésük a Bellaphon Recordsszal kötött meg. Lemezeik nagy része arany-, többszörös arany-, illetve platinalemez lett. A legnagyobb példányszámban elkelt lemezük, a Gammapolis című lett, de az Élő Omega vagy a Tízezer lépés is közel egymillió példányban talált gazdára.

„Dimitrij legendát mesél”

Természetesen a zenekar lendülete nem lehetett töretlen. Többszöri évekig tartó hallgatás, több kudarcént elkönyvelt lemez és félházas koncert jelentette azokat a hullámvölgyeket, melyek fájdalmas velejárói a sztárok életének. 2004-től kezdve állt talpra a zenekar, és írta magát vissza a magyar könnyűzene krónikájába. Most, fél évszázad után a még mindig kitűnő egészségnek és életerőnek örvendő rocklegendák jubileumi koncertsorozatot tartanak. Tatabányán március 17-én léptek fel, azt beszéljük, soha ennyien még nem voltak a sportszarnokban, ebből is érezhetjük a zenekar hírnevét, és azt, hogy az emberek ötven év után is kíváncsiak az Omega dalaira. A nézőtérben olyanok mellett, akik a kezdetektől végigkísérték a csapat pályafutását, a fiatalok is ott ültek: a zene nemcsak határokat, úgy tűnik, korhatárokat sem ismer. A koncertsorozat tavaszi fellépései azért is izgalmasak, mert ezeken az együttes a külön erre az alkalomra alakult Omega Szimfonikusokkal együtt szerepel. Ezt a koncertsorozatot európai turné követi majd nyáron, és a zárás ősszel lesz Budapesten.

FORRADALOMBAN SZÜLETTEK

Három iskolás haver tizenhárom éves korban érdeklődve figyelte az egyetemisták vonulását a Margit körúton. 1956. október 23-a, kedd volt, egy borongós őszi kora délután. Követték őket a Bem térre, a Parlamenthez, majd a Csizma térre és végül a Rádióhoz. Itt – immár füttyülő géppuskatűzben – talált rájuk egyikük kétségbeesett apja, és nagy bátorsággal hazavitte őket gyalogszerrel a budai Hegyvidékre. Utána is együtt maradtak a következő ötvenöt évre, hiszen Benkó László, Kóbor János és Mihály Tamás ma is együtt zenélnek.

AZ OMEGA LEMEZEI

Trombitás Frédi és a rettenetes emberek (1968), 10 000 lépés (1969), Éjszakai országút (1970), Élő Omega (1972) – koncertlemez a meg nem jelent stúdióalbum pótlására, Omega 5 (1973), Omega 6: Nem tudom a neved (1975), Omega 7: Időrabló (1977), Omega 8: Csillagok útján (1978), Gammapolis (1979), Omega X: Az arc (1981), Omega XI (1982), Omega 12: A Föld árnyékos oldalán (1986), Babylon (1987), Trans and Dance (1995), Omega XV: Egy életre szól (1998), Égi jel: Omega (2006) bónusz DVD-vel (werkfilmmel és koncertfelvételekkel)

Az ideai koncertsorozat egyben búcsú is a közönségtől, így aki Omega-rajongónak vallja magát, annak legalább egy koncerten ajánlott megjelenni, hisz ez egy egyszeri, megismételhetetlen és felejthetetlen élmény lehet a számára. Persze az is lehet, hogy az együttes a koncertsorozat sikerén felbuzdulva mégis letesz a búcsúról – erre is láttunk már számos példát a könnyűzenei életben.

Ausztriába vagy Szlovákiába. Valamit mindig akartam sportolni, de a labdaérzékem a fociban kb. nulla, úgyhogy arról hamar letettem, más sportok pedig anynyira nem állnak a szívemhez közel, mint ez, amit ha tehetem, a tévében is nézek.

👉 Mi a legjobb eredményed?

– A legjobb eredményem csak az országos ötödik hely volt tavalyig, de több kisebb versenyen is részt vettünk csatláddal, szakosztályal. Azokon általában mindig dobogós voltam, de előfordulnak malőrök, amikor elesik, vagy lecsúszik az ivről az ember, ilyenkor nincs sok esélye már értelemszerűen a győzelemnek. Az egészhez hozzátartozik, hogy az országoson nagyon sokan vannak, akik bejegyzett hivatalos versenyzők, tehát a szezonban minimum két hónapot sieléssel töltenek a szakosztályukkal, ami nem kis előny. Mégis sokan az amatőröknél neveznek közülük, mert a profi kategóriában nem érnének el jó helyezést. Ez persze mindig felháborított. Így csak nagy hátrányban indulhatunk az országos megmérettetéseken.

👉 Vannak komolyabb terveid a sporttal kapcsolatban, vagy ez marad csak egy hobby?

– Komolyabb terveim nem nagyon vannak, igazából a sielés nekem inkább kikapcsolódás, nem nagyon tudnék rá megélhetésként gondolni, sem mint oktató, sem mint versenyző, úgyhogy inkább marad hobbinak.

A lesiklás Izing Marci kedvenc versenyszáma

A kép bal szélén Balázs, mellette Marci, a jobb szélén Dorka látható egy verseny után

A jégre születtek

A ballagáson a díjazottak között szerepelt IZING MARCELL, aki testvéreivel együtt már több éve ér el szép sikereket az alpesi síből rendezett diák-olimpiákon. Idei országos harmadik helyezéssel kiérdemelte az évfolyam sportolója címet. SZÉDELI JÓZSEF velem beszélgetett.

👉 Mióta síelsz?

– Túl régóta ahhoz, hogy emlékezek pontosan, de mondjuk azt, hogy tizennégy-tizenöt éve.

👉 Honnan jött az ötlet, hogy egy itthon nem éppen honos sportot űzz családod többi tagjával együtt?

– Apáék, ha jól tudom, fősvuli, illetve egyetem alatt tanultak meg síelni, és utána a legközelebbi ismerőseinkkel jártunk minden évben. Először csak évente egyszer mentünk, aztán amikor felmerült a versenyzés lehetősége, akkor alakult úgy, hogy évente többször is kimentünk vagy

👉 Milyen felszerelés kell egy versenyző síelőnek, és mennyibe kerül ez a sport, ha az ember komolyabban veszi?

– A versenyszerű biztonsági felszerelés is kell ugyebár, de ha olyan szinten nézzük, mint amilyeneken mi állunk, még nem olyan drága az a sisak, símaszk, lécs, bot. A lécek a versenyszámától függően változnak méretben, tehát több is kell egy versenyzőnek. A botoknál szintúgy, de a többi ugyanaz. Az árak attól függően változnak, hogy hol veszi meg az ember és milyen állapotban, de ha az én felszerelésemet nézzük élezzsel, vaxolással, az mondjuk 80-90 ezer forint, de lehet, hogy egy kicsit kevesebb is. A szállás meg drága akárhol is vagyunk, és ahhoz jön még a pályahasználat bérletköltsége. A bérlet ár is változó, de legutóbb egy jó minőségű hegyre való diákjegy 30 euro volt.

👉 Milyen volt a legelső síelésed? Voltak a pályád alatt komolyabb sérüléseid?

– A legelső síelés régen volt, úgyhogy nem nagyon emlékszem rá, de tuti, hogy féltem. Azután belénk verték szépen a síelés művészetét, azt, hogy zárt lábbal, a lehető legkisebb helyet hagyva síeljünk, amit a versenynél viszont el kellett felejteni... Hála Istennek, nagyobb sérülésem nem volt még, de másnak már igen a környezetemben. Nekem legfeljebb zúzódásom volt, vagy hosszabb ideig fájt valamim, mert meghúztam, megerőltettem.

👉 A családi hagyománynak megfelelően testvéreid is síelnek. Közülük Balázs sikereiről hallunk többet.

– Dorina és Balázs is nagyjából annyira idősen kezdték a síelést, mint én, négy-öt évesen. Balázs tavaly volt az országoson harmadik helyezett, Dorina pedig ötödik volt tavaly szintén. Számukra szintén test-edzés, kikapcsolódás, talajdonképpen hobbi ez a sport, egyelőre ők sem tervezik azt, hogy valaha profivá váljanak.

Kiskorúak nagykorú alma matere

A huszonöt éves Bárdos László Gimnázium jubileumi rendezvénysorozata

ÁPRILIS 21–22-én szerveztük meg az iskolánk fennállásának huszonötödik évfordulóját ünneplő rendezvénysorozatot. Szombaton délelőtt fordított tanítási napra került sor, amelyen öregdiákok tartottak rendhagyó tanórákat saját kutatási területükről. A teljesség igényével Szűcs Ágnes (2008-ban érettségizett) politológiai tárgyú előadásokat tartott, Szabó Gábor (2004) a gyalogsági fegyverekről beszélt, Papp Márton (2006) a cukorbetegség felismerésének fontosságára hívta fel a figyelmet. Baro Long Cecília (2008) spanyolországi úti élményeiről, míg Sós Ildikó (1995) az olimpiák különleges atmoszférájáról mesélt. Kövér Veronika (2010) az építészetről, Péczely Zita (2007) a felelős állattartásról, míg Korcsok Beáta (2007) a robotikáról tartott előadást, Meleg Gábor (2004) drámaórát tartott diákjainknak. Bánszky Noémi (2008) a kutyák lélektanát tette közérthetővé. A programhoz kapcsolódott, hogy Jász Attila költő, az Új Forrás főszerkesztője Komárom-Esztergom megye legjelentősebb múltú kulturális folyóiratát mutatta be az érdeklődőknek. Az öregdiákok mellett a Trefort-diákkör tagjai is újra elmondták más hallgatóság előtt előadásait. Várnagy István, Körtvélyfáy Attila tanár urak és Németh Ildikó tanárnő különleges kísérletekkel igyekeztek a fizika tantárgyat népszerűsíteni. A tanítási napot közösségi események („virágfüzér”, huszonöt perc gyaloglás az iskoláért és iskolagyűlés) zárták. A délelőtti programokat Ogonovszkyné Tanczer Erzsébet és Valicsné Glodán Erzsébet fogta össze.

Késő délután az öregdiákoké volt a terep, hiszen találkozóra gyülekeztek egykori iskolájukban. Geiger Péter tanár úr Mester és tanítványai címmel kiállítást szervezett a saját és legkiválóbb tanítványainak műalkotásaiból az erre az alkalomra À La Gsornak elkeresztelt egykori gimnáziumában. Az öregdiákok nosztalgiáját a fellépő zenekar és az autentikus menzakaija (krumplifőzelék fasírttal) fokozta. A hajdani bárdososok összejövele hatalmas siker volt – a szervezőmunka Seffer Tímea tanárnő és Pataki Gábor szülő-öregdiák érdeme, míg a lebonyolításban Glodánné Kovács Andrea, Magi Mária, Medvényé Papp Valéria és Schwarczingerné Fuchs Mónika tanárnők jeleskedtek. Az éjféli zárásakor úgy kellett kisöprüzní vendégeinket. Sokan szóvá tették, hogy szívesen vennének részt sporteseményen is a Bárdosban, ezért már most jelezzük, hogy a 2012 novemberében esedékes Sűveges Vilmos-sportnap programját – a tanárok és

Harmadik iskolatörténeti évkönyvünk óriási sikert aratott az olvasók körében. A 208 oldalas kiadványt Dobrova Zita és Nagy Tamás szerkesztette, és utóbbi tervezte, és többek között az itt végzett összes osztály tablóját is tartalmazza. A színvonalas kidolgozás a budapesti Pauker Nyomdaipari Kft. munkatársait dicséri. A jubileumi kítűzöt Nagy Tamás

szülők meghívása mellett – az öregdiákok bevonásával kibővítjük.

A programokat a vasárnapi gálaműsor zárta a Jászai Mari Színház–Népházban. Ez a program megható és lélekemelő élményt jelentett a közönség számára. Ilyen felejthetetlen két

tervei alapján a szegedi Éremverde öntötte. Szabó Géza és Szabó Tamás ötvösmester céhes gondosságának köszönhetjük az érme éles kontúrjait. Mindkét emlékdarabot a Génius Alapítvány anyagi háttérére biztosította, és azok a készlet erejéig megvásárolhatók az iskolában 1900 (volt és jelen tanulóinknak 1400) és 600 forintos egységáron.

nap után mit is mondhatnánk? Reméljük, a következő negyed század mindenben méltó lesz az elsőhöz.

Az alkalomra megjelent a huszonöt év történetét összefoglaló reprezentatív évkönyv, és jubileumi vörösréz kítűzöt is készített az iskola. A programokról részletesebben az alábbi írárok számolnak be. **NAGY TAMÁS**

Visszatérő öregdiákok a katedrán Rendhagyó tanórák

Iskolánk huszonötödik évfordulójának ünnepléséhez tartozott az április 21-ei szombati programsorozat. A Bárdoshoz híven a tanárok és a diákok is a hagyományos piros-fekete színekben jelentek meg ezen a napon. Az iskola körbeölelése, a 25 perces séta és az iskolagyűlés mellett azonban érdekes előadásokon vehettünk részt, amelyek eltértek a szürke hétköznapok tanóráitól. Nemcsak azért voltak rendhagyóak, mert öregdiákjaink számos esetben felváltották a tanárokat, hanem azért is, mert olyan dolgokra figyeltünk, amelyeket a tanórákon sosem értünk.

Fizikaóra szombaton?

Az osztályommal a második óránkat a fizikateremben töltöttük. Már az ajtó előtt való várakozásnál idegesek lettünk, azon aggódtunk, hogy vajon mivel sokkolnak majd bennünket. Kis idő elteltével már mindenki a megszokott helyén ült, és megkönnyebbülve figyelte az

eseményeket. A tanári asztal ugyanis tele volt különböző, a funkciójának ellentmondóan előkészített tárggyal. Körvélyfáy Attila tanár úr és Németh Ildikó tanárnő jó kedvvel fogadta az osztályt. Kiderült, hogy az egész órát kísérletezéssel töltjük, és akinek jó gondolata vagy hozzáfűznivalója van, cukorkát is kap. Ezzel sikerült minket is bevonni a játékos feladatokba. Lehet, hogy az eredeti órákon is így kellene lelkesíteni a diákokat. Szerintem az osztályom valamennyi tagjának nevében mondhatom, hogy a folyadékokkal foglalkozó kísérletektől a műanyagcsöves zenélésig az egész előadás érdekes és figyelemfelkeltő volt, csupán meg kellett érteni, mikor mi történik pontosan.

Talán ez volt az eddigi fizikaóráink közül a legszórakoztatóbb, és biztos vagyok benne, hogy mindenki tanult akkor valami újat, ha mást nem, azt biztosan, hogy csak Körvélyfáy tanár úr tud felfűjni egy üveg belsejében lévő lufit.

IZRAEL SZABINA

Azt hiszem, állatorvos lettem!

Április 21. nagy nap volt a Bárdos László Gimnáziumban, ugyanis ezen a napon ünnepeltük iskolánk 25. évfordulóját. A vasárnapi ünnepi műsor mellett szombaton egy külön program-sorozat vár minket. Ezen sorozat egyik részét különféle érdekes előadások tették ki, melyeket régi-új bárdosos diákok tartottak. Az „öregdiákok” közül vannak, akiket az évek elteltével már tanáraink személyében ismerhetünk. Azonban többen az évforduló alkalmával tértek vissza. Köztük Péczely Zita, aki állatorvosnak tanul. Zita örömmel beszélt az első egyetemi órákról, eddigi tapasztalatairól, utazásairól és a sokszor reménytelennek tűnő tanulás később szemmel látható eredményeiről. Előadása alatt egy „állatorvos-palánta” izgalmas és egyben nehéz életébe próbálta bevezetni kis közönségét. Fő témája a kutyák és a macskák emberre is veszélyes betegségei. A betegségeket okozó baktériumokról, parazitákról és más veszélyes kórokozókról, a tünetekről részletes beszámolót hallhattunk. Például: a veszettség mind az ember mind az állat számára gyakorlatilag minden esetben halálos kimenetelű lehet. Azonban a megfelelő módon és időben beadott védőoltással ez is elkerülhető. A különböző férgek többsége az embereket is megfertőzheti, egy kisgyermek esetében még vakságot is okozhatnak, ha nem kezelik időben. A bemutatóban megdöbbentő képeket láthattunk, melyek elrettentésül tökéletesen szolgáltak. A különféle történetek között voltak olyanok, melyek megnevettették a hallgatóságot. Például: Németországban egy család 3000 eurót fizetett a kerti tóban úszkáló kacsza szemműtétjéért. Meg kell hagyni, nem mindennapi jelenség, hogy egy ilyen kicsi állatra ilyen figyelem kerüljön, és még vannak, akik tesznek is a gyógyulása érdekében. Végül néhány kérdés után-melyekre pontos válaszokat kaptunk-lezárult a program. Minden állatbarát és állattartó számára nagyon hasznos

volt ez a kis „felvilágosítás”, ugyanis felhívta a figyelmünket arra, hogy kedvenceinknek még több gondoskodás és figyelem jár, hogy mind a saját, mind az újdonsült családtagok egészségét megőrizzük, életüket-életünket pedig ezáltal könnyebbé tehesük.

KISS SZABINA

Mitől vas a Vaslady?

A renghagyó órák közül osztályunk, a 12. c először Szűcs Ágnes – egykori bárdosos tanulóknak – *Margaret Thatcher, a Vaslady* című előadását hallgatta nagy érdeklődéssel.

Az előadás témája nemcsak azért volt aktuális, mert a Vaslady politikai öröksége a mai napig befolyásoló tényező Anglia és Európa életében, hanem azért is, mert a Golden Globe- és az Oscar-átadó óta tartja lázban és vitában a filmes köröket a Meryl Streep által alakított figura. Az előadás sokban hozzásegített minket ahhoz, hogy objektív képet alkothassunk a politikusasszonyról. Ági nagy beleéléssel beszélt a britek első női miniszterelnökéről, bemutatta jelentőségét a XX. századi politikában és gazdaságban, valamint nagyon jól lefestette karizmatikus és erős személyiségét képek és videók segítségével. Az előadás interaktív volt, Ági végig tartotta velünk a kapcsolatot kérdések formájában, és rengeteg érdekességet osztott meg velünk, melyeknek még nagy hasznát vehetjük további történelmi tanulmányaink során.

Az óra lekötött mindenkit, hiszen olyan témákat is taglalt, amelyek a mai napig érintenek bennünket. Belépődij az előadásra természetesen nem volt, de ha mégis lett volna, akkor sem idézte volna senki közülünk a végén Thatcher asszony híres szavait: „I want my money back!”

BARKASZI GABRIELLA

Nyomozás a boldogság után Drámaóra Dosztojevszkij Bűn és bűnhődése alapján

A Bárdos László Gimnázium alapításának huszonötödik évfordulójának tiszteletére rendezett előadássorozat része volt a drámafoglalkozás, melyet Meleg Gábor öregdiák és drámapedagógus munkatársa, Oláh-Fenyvesi Judit tartott. A kezdetén a csoport tagjai bemutatkoztak egymásnak, majd fürgé illemjárték vette kezdetét. A „Leülhettek?” nevű játék lényege, hogy a csoport tagjai körben ülnek, a

Szabó Gábor a XVIII-XIX. századi gyalogsági fegyverekről tartott előadást, melyre nem érkezett üres kéz... A töltenyek, elsütőszerkezetek, puskacsövek a diákok között körbejártak, és a renghagyó órák akkor sikere volt, hogy az érdeklődők kérésére háromszor kellett megtartani

FOTÓ: KRAJČÁR DÁNIEL

közepén egy személy áll, aki szeretne helyet foglalni. Azonban ahhoz, hogy leülhessen, valakinek fel kell állnia. A személy körbe jár, kérdezi az ülőket: „Leülhettek?” Amire természetesen nem a válasz, így válik izgalmassá a játék. Míg a kérdés elhangzik, az ülők gyorsan helyet cserélnek, mindezt szemkontaktussal vagy harsány felkiáltásokkal jelezve. Ha a körbejáró személy el tud csípni egy cserélő által szabadon hagyott helyet, leülhet. Az állva maradt folytatja

a sétát. Rendkívül mozgalmas és közösségfejlesztő játék. Izgalmas volt az ácsorgó személy mögötti osonás és a fejvesztett rohanás. Változatos kapcsolatteremtés volt megfigyelhető az ücsörgők között. Idegenekből karakterek rajzolódottak ki, a játék egy szempillantás alatt közelebb hozta egymáshoz a résztvevőket. Ez a játék aratta a legnagyobb sikert.

Tanárok is beszálltak...

A tulajdonképpeni drámafoglalkozás során hatalmas szerepet kapott a boldogság kérdése. Megkérdezték, mi a véleményünk róla, és ezt papírra kellett vetnünk képi formában. Csapatokra bontva oldottuk meg a feladatot. Hamar megtaláltuk a közös hangot (a tanárokkal, Dudás Magdolnával és Rácz Lászlóval is, akik beálltak közénk játszani), rajz segítségével kellett kifejeznünk, mi okozza számunkra a boldogságot. Mi egy földgömböt rajzoltunk, melyen a béke szimbóluma volt fellelhető, a földet szívek, vagyis szeretet vette körül. Mindannyiunk boldogsága szubjektív, ezért együttesen ezt a véleményt képviseltük.

A bevezető gyakorlatok után került sor a Dosztojevszkij Bűn és bűnhődéséből ismert Szonya és Raszkolnyikov, a könyv kulcsfiguráinak megszemélyesítésére egy pillanatképpen. Ismét kis csapatokra osztottunk, mi Szonya

személyiségét vettük célba. Bemutattuk pozitív és negatív erkölcsi oldalait egyaránt. A pillanatképek fantáziadúsak voltak, igénybe vették a néző képelemző képességeit.

Ezután egy szóval kellett jellemezni a karakterüket. Mi Raszkolnyikovnál a tézis szót választottuk. Ezek után állást kellett foglalnunk abban, kinek a cselekedete volt számunkra szimpatikusabb. A választás rendkívül nehéz volt, hiszen egyik szereplőnek sem volt arany élete. A legtöbben Szonya pártját fogták, az erkölcsi romlás egy nemes célért elfogadhatóbbnak bizonyult a gyilkosság bűnével szemben. Raszkolnyikov oldalára senki sem állt, viszont páran, köztük én is, inkább nem képviseltünk szélsőséges véleményt, középre álltunk. Ezt követően csoportokra osztottak minket, ismét egy pillanatképpel vagy egy jelenettel kellett bemutatnunk, hogy az adott karakter mikor boldog. A csoportunk Szonyát választotta, Rácz László tanár úr vezetésével pillanatképet alkottunk egy családi idillről, szó szerint háttérbe szorítva a nő életének negatív tényezőit. A kreatív kivitelezések színes kavalkádjá után a feladatok súlya és nehézsége fokozatosan nőtt. A foglalkozásvezetők végig irányítottak minket, egy feladatban azonban aktívan közreműködtek: egyikőjük egy kifeszített kötél végére volt kötve, arcát maszkkal takarta, a kilátástalan Szonyát és Raszkolnyikovot egyszerre megtestesítve. A másik a kötél végét tartotta, ellensúlyozni próbálva helyzetét. A mi feladatunk volt az utóbbi mellé állni, és a kötelet megragadva tanácsot adni. Az én tanácsom lényege az volt Raszkolnyikov számára, hogy semmi sem jogosíthatja fel egy élet elvételére, saját elmélete sem.

A tanácsok után mindenki kapott egy lapot, a fiúk Raszkolnyikov, a lányok Szonya boldogságlehetőségeit próbálták megfogalmazni. Saját benyomásainkat kellett papírra vetni, álnéven, melyeket aztán összehajtogatva a terem közepére gyűjtöttünk. Mindenki húzott egyet és felolvasta. Együttesen próbáltunk megoldást találni a felolvasottakra. Voltak bohókás és érdekes megközelítések, de megoldhatatlan problémák is, amelyekre nem volt könnyű tanácsot adni.

Mindenki kapott lehetőséget arra, hogy megismertethesse magát a többiekkel. Rendkívül jól tudott együttműködni minden csapat. A feladatok szórakoztatóak voltak, és kihívást jelentettek a számunkra. A játékokban azonban azok is részt tudtak venni, akik nem olvasták Dosztojevskij művét. Akik nem voltak jelen, bánhatják, mert egy felejthetetlen élményről maradtak le.

KISS JUDIT

Jász Attila költő az Új Forrás történetéről tartott előadásával az érettségire készítette fel a végzősöket

Műsor, menza, koncert

Jubileumi öregdiák-találkozó

Április 21-én rendezték meg a Bárdos huszonöt éves évfordulója alkalmából az öregdiák-találkozó. Furcsa volt, mert mi is, akik tavaly még szervezői, rendezői lettünk volna az estnek – székeket pakoltunk, vendégeket kísértünk, pólót árultunk volna –, most csak átlagos vendégek voltunk. Mégis kitűntünk a tömeből, hiszen nem múlt még el a gimnazista életézés: ennyire fiatalok nem sokan jöttek el a találkozóra.

Salánki Judit tíz éve ezt az újságot szerkesztette

öregdiák-mulatság. Az iskola egy kis műsorral készült nekünk, felsorakoztatták az iskola tehetségeit. Volt ott ének, tánc, versmondás meg zenebona. Az időutazás bennünk ekkorra lett teljes: mintha még idejárnánk, úgy izgultunk a műsor sikeréért, és úgy átéreztük a fellépők izgalmát is. Mi leginkább az ötödikesek tánccát preferáltuk. A közel egyórás előadás után kiállítás megnyitó volt az ettől a naptól kezdve À La Gsor névre hallgató gimigalériában. A Mester és tanítványai címnek megfelelően Geiger tanár úr és diákjai közösen mutatkoztak be képeikkel. A megnyitó kötetlen beszélgetéssel folytatódott, az öregdiákokat alig lehetett felterelni az ebédlőbe. Miközben lent ez a beszélgetés folyt, kicsit nosztalgiáztunk, körbesétáltunk az épületben. Ekkor derült ki, hogy a héten lezajló kvízben mi is szerepet kaptunk, kérdés lettünk. Szerintem mi okozhattuk a legnagyobb akadályt, hiszen ki az a mostani diákok közül, aki tudhatta azt, hogy mi vagyunk Rosencrantz és Guildenstern? De azért mégis megható volt, hogy immár az iskolatörténet szerves részei lettünk.

A nosztalgiánk, azt hittük, már nem fokozható, de akkor elkezdődött a vacsora. A menzán álltunk sorban tálakkal a kezünkben nagyjából százötvenen, és vártuk, hogy a konyhások kiporciózzák a vacsorát. A krumplicsokoládé fasírttal és a kakaós csiga remek ötlet volt, osztatlan sikert aratott. Kaptunk még kitűzött, évkönyvet. Az évkönyv tényleg felöleli az elmúlt huszonöt évet, szerepel benne az összes tablótól kezdve diákok cikkein át a tanárok bemutatásáig minden. Igazán csinos kis példány lett!

Az este nagy részét azzal töltöttük, hogy beszámolót tartottunk rég nem látott tanárainknak, eszmét cseréltünk, beszélgettünk. Aztán magunk között megbeszéltük, hogy olyan jó volt ide járni, mert ahogy betettük a lábunkat, itt mindenki babusgatott, szeretett minket, aztán most meg ott a gonosz, nagy egyetem (ami annyira nem is gonosz).

Végül említésre méltó még a hangulat, ami az aulában uralkodott, hiszen voltak olyan öregdiákok, akik nemcsak vendégek voltak, de a zenekarokkal fel is léptek. A most éppen döBITsz néven működő zenekar évek óta fellépője iskolai rendezvényeknek, műsoroknak. A tagok névsora egy-egy alkalommal kicsit változhat, de a lelkesedésük és sikerük mindig óriási. Most is hozzájárultak ahhoz, hogy a találkozón mindenki jól szórakozzon, többen táncoltak is a slágerekre.

Eredetileg úgy terveztük, hogy beugrunk, megnézzük, mi folyik a Bárdosban, lejelentkezünk, és egy óra múlva már köd előttünk, köd utánunk – de nem így történt. Ott ragadtunk fél tizenkettőig, de megérte. Jól éreztük magunkat, még akkor is, ha nem is vagyunk annyira öregdiákok!

– CSEPI, VIVI –

A Szendőfi Sára, Ujvári Bálint és Krajcár Dániel produkciója egy héttel később bronz minősítést kapott a keszthelyi Heikonon

Az egész „buli” délután öt órakor kezdődött. Be kellett jelentkezni, névtáblát is kaptunk, hiszen annyi korosztály volt itt együtt, nem ismerhetett mindenki mindenkit. Aztán elkezdődött az igazi

Összeállt az emlékjéghegy

Pleier Tamás igazgató úr jubileumi beszédéből idézünk

A JÓ EMLÉKŰ Süveges Vilmos névadóválasztása sokakban szép emléket ébresztett. Krajcsirovits Henrik, „Csiri” tanár úr azt mondta Bárdos Lászlóról: „Érdekes ember volt, érzékeny volt. Nagyon tiszta, pedáns ember volt. Odafigyelt mindenkire, állandóan köztünk járt.” Ez a méltatás egyébként pontosan illik Vilire is. Nagy lelkek, ha találkoznak...

Mesterek és tanítványaik...

És megidézem Várnagné Kati néni mosolyát...

Örömmel nyugtázom: az alapítókól nyolcan ma is dolgozunk, a mai napig tesszük, amire szerződöttünk: Geiger Petinek a kerékpárja is elnyúlhatatlan, Kiss Nóri ma is megőrül egy Eiffel-tornyos kulcstartónak, Salamon Zsolti, alias Ráczpali Zamorano költői vénája száznál több verset termelt (a Sapkagyári álmok, az nekem a csúcs), Sipos Eta kedvéért kis étkező épült a tanáriban, Rita eposzi jelzőként kapta 2011 decemberében Molnár Barnabástól ajándékba a „Jó” Tegez Rita nevet, Varga Istvánné – Badics Zsuzsanna, Bánhidai Gyuri cinkos szavaival: „a zalai dáma” – azóta is büszke türjei gyökereire, onnan származtatható talpraesettségre, Varga Marcsi pedig már régóta nem „kiszmariszka”, jár neki a „senora” megszólítás, én meg most innen szólhatok, a műsorprogram része lettem.

Számosan mutathatnak fel emléklapot mától munkájuk elismerésként. Ki igazgatóként – úgy gondolom, János, az öregdiák elismerését nem lehet „überelni” –, számosan osztályfőnökként is – Stettlerné Márti máig nagyra értékeli Pozsár Feriék, Wernsdörfer Laciék köszönni tudását –, tanárkollégáinként – Drahos Robival azóta is dro-kukac... e-mail címén tartok kapcsolatot –, van, aki gazdasági munkatársként, oktatótechnikusként, példának okáért takarítónőként adta magát a közös teljesítményhez.

És akinek „reggeli fejbiccentése és rögtön elmosolyodó arca” az optimizmus bizonyossága, akinek, és „csak neki hajlik el a fénynyaláb résen és rácsom”? Ő Várnagy Pista bácsi, az abszolút tanár!

Palotás Lacinak, a csak Pistához mérhető „fizikatanár és pedagóguszeninek” a mondott névsorra is illik a tőle szabadalmaztatott legmagasabb minősítés: „Nagyon büfé!”

Semmi lenne az intézmény felnőtt és gyermek, tanár és diák együttműködése nélkül. Ennek a közös munkálkodásnak a titkát Veréb Ildikó fejtette meg és mondta ki tizenöt évvel ezelőtt, a szalagavatóján, mely ünnepet „az utóbbi évek értékátalakító folyamatai és a társa-

dalmunkat gyakran erő kulturális ámokfutások sem degradáltak holmi félművelt performance-szá, igénytelen tobzódássá, stílustalan happeninggá” (Salamon Zsolt, 1998. január). Mi is a titkos tudás? Mint „a Bárdos László Gimnázium első osztályos tanulója... elnéztem a nagy negyedikeseket, felnéztem rájuk, csodáltam őket. Ők már mindent tudtak, mindenkit ismertek. Tudták, melyik tanár hajlandó a dolgozatírást elhalasztani, s ki az, akinél az effajta kérelem halálos ítéletünk aláírásával ér fel. Egyszerűen ismerték a játékszabályokat. (...) Napok, hetek, hónapok szorgos munkája következett, s lassan kiismertük egymást.”

FOTÓK: NAGY TAMÁS

Ha megteremtődik a közösség, életre hívja közös eseményeit, rendezvényeit is.

Adventkor jut minden vendégnek „100 perc a szeretetből”, két évente Vargáné Sipos Ica ötletéből Sopowné Elvira érdeméből elmerülhetnek a tudományos élményfürdőben „a biológia szerelmesei”. Elmerülhetnek? Mit eredményez egy tanárszemélyiség ösztönzése! Fogarasi Péter maga vallott még az áldozatvállalásról is: „41 fokos sziklagyepeken képes vagyok napi nyolc órát hasalni növényteni felmérés céljából.”

És amióta tizenkét éve „a sokoldalúság mértékegysége” Zsombolyay Peti elkeresztelte Trefort Ágostonról a tudományos diákkört, és csatlakoztatta a Csizsek–Kaszián–Papp–Varga felállású quattrumvirátust, csak remélhettem, hogy Csokonai Vitéz Mihály öröksége ma is működő alkotóműhely lesz.

És mondjuk egy atlétikai alkotóműhely ki-munkálásához legalább egy tízpróbás Hoffer Józsi – még a diákjainak is „Hofi” – kell! Ilyen alapok után nyilván magunkénak érezzük Tóth Zsófi világsikereit.

Vajon az aulában szünetét töltő diáklányok, a galériában kiállító végzős tudja-e, hogy micsoda klasz-szikusokat idéznek a megmosolyogtató feliratok?

FOTÓK: KOLLÁR ALEXANDRA

Kedves Vendégeink!

Összeállt az emlékjéghegy, bírja a nehéz tömeggel való ütközést, ám itt és most csak a csúcsa öntetett szavakba.

Személyes az emlék?

Miért ne lehetne ilyen az összes elmúlt évek tanujától?

Emelkedett a hangnem?

Hogy is ne lenne ilyen a csaknem emberöltőnyi távlatból?

Büszkeség is érződik az elmondottakból?

Igen, már van mire szerénynek lennünk.

Lezárul az első negyedszázad, megnyílik – a közeljövő.

Döntéshozók, kollégáim, partner szülők, diákjaink, barátaink, szurkolóink!

Mivel leszünk, akik voltunk, maradunk akként, mint vagyunk, egyet bizonyosan ígérhetek: a Bárdos ezután is, ahogy eddig is „gördül, mint a kő”.

Tartsatok velünk!

Ismert népdal volt a zárószám

„Hosszú a virágfüzér”

A huszonöt éves tudásközpont gálaműsora

Tartalmas programsorozat végén, április 22-én délután négy órakor kezdődött a Bárdos László Gimnázium jubileumi ünnepe a Jászai Mari Színház – Népházban. Sokféle véleményt hallottam az előadásokról. Volt olyan, akinek csak részben tetszett, és olyan is, aki szerint ennél jobbat nem is lehetett volna csinálni. A lényeg, hogy senki nem távozott csalódottan a nézőtéren ülők közül. – PONGRÁCZ DÓRA riportja

Az előadásokat két narrátor kötötte össze, és ők adták meg a gálaest alaphangulatát is. Kiválasztásuk megfelelt az egész gálaműsor alapötletének: annak, hogy ebben a műsorban a legkisebbektől a legrégebben végzetekig minden korosztályt képviseljenek fellépők. Veréb Ildikó, egyik öregdiákunk és Aradi Balázs, tizenharmadikos tanuló régi ismerősöknek tünnek, így adták egymásnak a szót, váltottak humoros párbeszédeket (például arról, hogy Ildikó vajon mikor mondhatott végzősként szalagavatói beszédet), pedig csak a főpróbán találkoztak. A színház nézőterén helyet foglaltak iskolánk tanulói, tanárai, öregdiákjai, több városi iskola képviselői, igazgatók, tanárok általános iskolákból, középiskolákból, valamint Tatabánya város polgármestere és a városi vezetés más tagjai. Mielőtt még minden elkezdődött volna, meghallgattuk a Bárdos-indulót, közben a színpadon nosztalgikus fotókat láthattunk az elmúlt huszonöt év jeles eseményeiből.

A műsor Schmidt Csaba polgármester úr köszöntőjével kezdődött. A beszédből természetesen nem maradhatott ki, hogy mint öregdiákja az iskolának, nagyon büszke arra, hogy itt tanultak. A huszonöt éves iskola köszöntéséből nem maradhatott ki természetesen az sem, hogy a negyed századból húsz évig az iskola élén álló Sándor Jánost, iskolánk nyugalmazott igazgatóját köszöntse. Sándor János igazgató úr nagy meghatottsággal vette át az ajándékát: volt diákunk, Keresztesi Botond egy műalkotását.

A polgármester beszéde után a Lloyd's nevű együttes énekelt. Az együttes hét tagja közül mindenki a Bárdos László Gimnázium öregdiákja. Alapításuk is iskolánkhoz kötődik, ugyanis a tízéves jubileumi ünnepeken volt az első fellépésük, azóta változatlan tagsággal működnek. Műsorukban ismert Beatles-számok feldolgozást adták elő, a hét hang valóban egész zenekart pótolni tudott. A későbbi közvélemény-kutatásom alapján az egész műsorból ez volt a legszórakoztatóbb a közönség számára. A hét énekes humoros megjegyzéseivel is megalapozta a remek hangulatot. Mielőtt hallathatták volna hangjukat az énekkarosok, Pleier Tamás igazgató úr mondott beszédet az iskola köszöntésére. Ezután a függöny szétnyílt, és láttuk a legkisebbektől a legnagyobbakig az összes énekkarost – erre az alkalomra jó két tucat öregdiákkal kiegészülve. Az énekkarokat Vécseyné Kiss Ibolya tanárnő vezette, és Taksz Lilla zongorával kísérte az éneklést. Azt hiszem, eddigi legjobb szereplésüket láthattuk. A hetven torokból és az ünnepnek megfelelően igazán szívből jövő dalok valódi élményt nyújtottak.

Ezután egy izgalmas vállalkozás következett: színpadra lépett Antalóczy Zsanna, Csizmadia Edina, Necz Jessica és Juhász Zoltán, akik iskolánk tanulói, és velük együtt szavalt iskolánk öregdiákja, Meleg Gábor is. Buda Ferenc Roham című versét adták elő, de nem az egyszerűbb utat választva. A verset több szólamban, egyszerre mondták, ami nagyon különlegessé tette az

előadást, természetesen hatalmas sikert is aratott, ahogy a közönség soraiban ülve hallhattuk. Aszavaltat után zene és tánc következett. Juhász Szabina lépett színpadra, aki az ötödik osztályos lányok kíséretével adott elő táncos műsort. A háttér színes volt, a mozgalmos koreográfiától életre kelt a színpad. A műsornak még ekkor sem lett vége, természetesen az eddig látott előadások után nem is nagyon szeretttük volna, ha vége lesz. A fellépők között volt a végzősök közül Krajcár Dániel, aki gitárral kísérte a korábban zongorán játszó, az énekkart kísérő Taksz Lillát. A tapsvihár után egy kis- és egy nagygimnazista lépett színpadra: Bátor Benedek az ötödikeseket, míg Katona Xénia a végzősöket képviselte. Kányádi Sándor dialogikus novelláját, A kisfiú és a tengert hallhattuk tőlük, ők így vallottak arról, hogy mennyire fontos az iskola. A különleges előadásmód során még érthetőbbé vált a mű. Xénia ugyanis felolvasta a történetet, és a tenger szerepében beszélt, közben a kisfiú szerepében Benedeket hallhattuk. A műsor tovább folytatódott. Veréb Ildikótól hallhattunk egy rövid bemutatást a Laskay családról, amelyből mindhárom gyermek tanult iskolánkban. Már több nemzedék óta zenével foglalkoznak, most dzsesszel szórakoztatták a

A Lloyd's együttes hosszú szünet után a jubileumi fellépés kedvéért állt újra össze

közönséget. Hallhattunk természetesen dob-, szaxofon- és szintetizátorszólót is. A család férfi tagjai mellett Horváth Claudia, szintén volt bárdosos diák lépett fel énekesként.

Már csak a finálé váratott magára, amely szintén szenzációra sikeredett. A színpadra lépő diákok és öregdiákok Weöres Sándor *Vonzás* című versét énekeltek el a Kaláka együttes feldolgozásában. A vers címe árulkodhat arról, hogy mennyire erős is az iskola vonzása, ugyanis, mint láthattuk, a gálaműsorra rengeteg öregdiák visszatért, és természetesen a műsoron kívül, az iskolában is találkozhatunk olyan tanárokkal, akik korábban a Bárdos László Gimnázium kiemelkedő diákjai voltak.

A kétnapos jubileumi ünneplés zárásául rendezett gála a Jászai Mari Színházban felejthetetlen élmény volt a résztvevők számára, akár nézőről, akár a műsorban szereplő vagy azt készítő diákokról, öregdiákokról, tanárokról beszélünk. A Bárdos László Gimnázium büszkén zárhatja az elmúlt negyed évszázadot, és kezdheti meg az újat, ami remélhetőleg méltó lesz az elmúlt huszonöt év sikereihez. ■

Az öregdiákokkal hetvenfősre bővült énekkar hatalmas sikert aratott

